

UUDISED

Eesti Energia avalikustas eesootava hinnahüppe

Elektrienergia hind tõuseb uuel aastal möödunud kahe aasta turuhindu vaadates keskmiselt 50%. ▶3

Targem on Kreekale siiski laenu anda

Kreekas on rida riske, mille realiseerumist on targem vältida, põhjendas rahandusminister Jürgen Ligi. ▶11

Varade allahindlus paisutas Merko kahjumit

Samas ületas ettevõtte käive neljandas kvartalis tugevalt analüütikute ootusi. ▶16-17

PUHKEPÄEV

"Kultuuri kultus" esitleb vene kultuuri

Aasta vältav festival toob Eestisse vene kultuuriga seotud artiste – näitlejaid, muusikuid, tantsijaid ja humoriste. ▶3

KOLUMN

Vabas turumajanduses eesti kultuur ellu ei jää.

Ettevõtja ja kirjanik Armin Kõomägi leiab, et väikese riigina tuleb meil kultuurile peale maksta. Ja suhteliselt palju. Kõvasti rohkem kui meist suurema majandusega riigid. ▶14

JULGEOLEK

Kapo paljastas Vene infoallika

Kaitsepolitsei ameti peadirektor **RAIVO AEG** jagas eile selgitusi riigireetmise kahtlustusega kinni võetud kolleegi Aleksei Dresseni kohta. Kuna Dressen juhtis varem mitut kapo struktuuriüksust, võis ta Venemaa julgeolekuteenistusele olla väärtuslik infoallikas. ▶8-9

Äripäev

Nädalavaheetus

Neljapäev, 23. veebruar 2012
nr 38 (4460) **2,24 eurot**

↑ **EUR/USD**
1,3230

↓ **USD/EUR**
0,7559

↓ **EUR/SEK**
8,8080

↓ **NordPool**
35,85

↓ **Euribor**
1,315%

LUUBI ALL

FOTOMONTAŽ: VEIKO TÖKMAN

Uskumatu juhtum tankla rajamisel

▶ Vao liiklussõlme projekti dikteerib kütusefirma Olerex. Majandusminister Juhan Parts lubab oma mütsi ära süüa, kui Äripäevas avaldatav info paika peab. ▶2,4-7

ÄRIPÄEV 23. veebruar 2012

toimetaja Harry Tuul, tel 667 0182, e-post harry.tuul@aripaev.ee

TEGIJA

Sandor Liive
alustas elektri hinna tõusu ettevalmistust

Eesti Energia eisel meediahommikul, kus keskenduti järsule elektri hinna tõusule aastavahetusel, oli halva uudise ettelugeja Eesti Energia juhatuse liige Margus Rink. Toimetuse ei lase end ettevõtte juhi Sandor Liive tagasihoidlikkusest heidutada, valides ta siiski nädala te-

gijaks. Vaid kolm asja edaspidiseks kommunikatsiooniks. Liive võiks anda mikrofoni sel teemal sõnavõtuks ka valitsusjuhile. Erilist konkurentsi tekkimist elektriturul kodutarbijale pole ehk mõtet rõhutada. Nagu ka seda, et keegi oleks kangesti rahul, kui saab elektri eest rohkem maksta.

RÕÕMUSTAB

Kreeka vahefiniis. Euroliidu rahandusministrid jõudsid Kreeka kriisimaratonis järgmisse vaheetappi. Pärast 13 tundi kestnud läbirääkimisi otsustati hellenitele eraldada teine abipakett, 130 miljardit eurot. Nüüd on kreeklaste aitamise otsus jõudnud euroriikide parlamentide kätte. Riigikogus arutatakse teemat täna.

Rõõmustav palgatõus. Üksteist kvartalit languses olnud reaalpalk on hakanud tõusma, rõõmustab meid statistikaamet. Eelmise aasta neljandas kvartalis tõusis keskmine brutokuupalk aasta varasemaga võrreldes 6,3%, ulatudes 865 euron. Langusest tõusev palgakõver ergutab ostujõudu ja turgutab majandusaktiivsust.

Korteriühistute kergem koorem. Ettevalmistamisel korteriühistuseadus korrastab korteriomandite majandamist ja lubab neil, kes ei suuda või ei taha ühistuna tegutseda, ohjad kinnisvarafirma proffide kätte anda. Justiitsministeeriumi eelnõu näiteks välistab ühistu pankroti, vabastab alla 100 korteriga majad põhikirja koostamisest ning muudab korteriomaniikule nähtavaks ühistu pangakontol toimuva.

KURVASTAB

Parteiline pereheitmine. Valitsusparteist IRL astus avaliku pöördumisega välja 60 liiget ja tõenäoliselt on minekule asutajaid veelgi. Viimasel poolaastal on IRLi tabanud mitu raputust. Koalitsioonipartei jaoks on avalikud sisepehked, skandaalid ja liikmete masslahkumine võrdne harakiriga, sest järgmisena tekib juba küsimus IRLi jätkamises valitsuses.

Uus Hermann Simm. Kui vahepeal visati nalja, et ei möödu ühtegi kuud, kui mõnda Tallinna linnaametniku altkäemaksu võtmise kahtlusega kinni ei peeta, siis nüüd tundub, et ei möödu ühtegi kuud, kui kapo töötaja kuriteoga vahele ei jää. Detsembri lõpus puhkes kapoka Indrek Põderi korruptsiooniskandaal. Nüüd Aleksei Dresseni riigireetmise juhtum. Ei ole aga halba ilma heata. Hea on see, et mees vahele jäi ja sellised juhtumid avalikuks tulevad.

ILLUSTRATSIOON: ANTI VEERMAA

JUHTKIRI

Parts peab teravat huvide konflikti klaarima

ripäev avastas, et Eesti ühe olulisema Väo liiklussõlme ümberehituse võtmefiguur on kütusefirma Olerex. Näib, et ettevõtte dirigeerib tee-ehitusprojekti rahastajana kogu projekti oma keset ristmiku kavandatava tankla huvides.

Majandusminister Juhan Parts lubas intervjuus, et kui ehitusprojekti rahastab tõesti mõni eraettevõtte, sööb ta oma mütsi ära ning ettevõtte ise vääraks riigi projekti rahastamisest medalit või auraha. Äripäeva on teist meelt – Parts peab tõsiselt kaaluma, kuidas muuta reegleid ja vajadusel seadust nii, et vältida edaspidi sarnast teravat huvide konflikti.

Juriidiliselt on kõik korrektne. Ainuke küsitavus on, et üldplaneeringu ja ehitusprojekti koostamine käib korraga, kuid seegi on viimasel ajal Eestis pigem levinud praktika kui erand. Vaatamata sellele näib tegutsemises õhkuvat moraal-nihilistlik põhimõte: mis pole keelatud, on lubatud.

Sest kuigi juriidiliselt näibki kõik korras olevat, on juhtumisse sisse programmeeritud tugev huvide konflikt. Nimelt ei rahasta ehitusprojekti mitte omanik ja eeldatav tellija maanteeamet, vaid erafirma, kellel on projektis mängus vahetud erahuvid ja kasu. Olu-kord ei näi aus ega õiglane. Pigem jääb mulje, et ta ei ole seda ka sisult, sest uus projekt tagab kindlasti vaid selle, et Olerexi huvid on täies ulatuses tagatud. Liiklusohutuse eksperdid kahtlevad, kas seni kõige ohtlikuma ristmiku tiitel ei või muudatuste tulemusel kolida Haabersti ringilt Väo sõlme. Liiklusohutuse auditiit keeldutakse avalikustamast.

Probleeme näevad eelkõige projekteerijad, seevastu Olerexi üks omanikke Antti Moppel nimetab seda avaliku ja erasektori koostööks, mis olevat Eestis levinud praktika. Ka maanteeamet peab olukorda normaalseks. Kes on

Miks lasi maanteeamet eraettevõttel sedavõrd ilmse erahuvi valguses liiklussõlme ehitust nii suures ulatuses dirigeerida?

süüdi, on raske üheselt vastata. Eraettevõtte-na kasutab Olerex võimalust kindlustada ja edendada oma ärihuve, mis on iseenesest loomulik. Võib isegi väita, et ehitusprojekti eraettevõttest rahastades on hoitud kokku maksu-maksja raha. Kuid teiselt poolt on Olerex käitunud oportunistina, kes kasutab seaduseauke, et maksumaksja raha eest endale kasuliku lahendust saada, mis on kindlasti taunitav.

Maanteeameti käitumine ei ole samuti üheülbaline. Esialgu püüdis ju amet Olerexilt kõne all olevat maatükki, kuhu nüüd peaks ker-kima ülisoodsa asukohaga tankla, välja osta, kuid kütusefirma keeldus kategooriliselt. Paarisaja tuhande eurone pakkumine ei näi ahvatlev, kui mängus suuremad huvid. Samas võis maanteeametnikele näida, et Olerexi kaasates saadakse suur võit. Esiteks ei pidanud krundi eest maksma ja teiseks hoiti ehitusprojektilt raha kokku. Kuid samal ajal tähendas see, et Olerexi investering projekti (nii krunti kui ka ehitusprojekti koostamisse) ulatub juba ilma tankla ehituseta ilmselt tugevalt üle poole miljoni euro. Selge ohumärk, et Olerex ei ole erapooletu.

Nii ei veena argument, et teiste osapool-te kaasamine projekti on hea tava, kuna kaasamine tähendab eelkõige osapoolte ärakuulamist ja nendega arvestamist, mitte nende erahuvidest lahtumist. Miks maanteeamet lasi eraettevõttel sedavõrd ilmse erahuvi valguses liiklussõlme ehitust nii suures ulatuses dirigeerida, jääb arusaamatuks. See põhjustab omakorda spekulatsioone ja vandenõuteooriaid. Kuid ka huvide konflikt on ilmne ning tuleb nüüd selgeks klaarida, enne kui lindi-loikamisel auraha jagada.

Ä Loe Äripäevast

KAANELUGU "Olerex troonib keset üht Tallinna tuiksoont" lk 4-7

Nordea

Nordea 1, SICAV

Société d'Investissement à Capital Variable (avatud investeerimisfond).
Registrijärgne asukoht: 562, rue de Neudorf, L-2220 Luksemburg
R.C.S. Luksemburg B 31442

KOOSOLEKUTEADE

Käesolevaga informeeritakse Nordea 1, SICAV (edaspidi Ettevõtte) aktsionäre, et aktsionäre iga-aastane üldkoosolek (edaspidi Üldkoosolek) toimub Ettevõtte registrijärgses asukohas 15. märtsil 2012 11.00 CET, alljärgneva päevakorra alusel:

1. Juhatuse ning audiitori aruande kinnitamine;
2. 2011. aasta 31. detsembri seisuga koostatud bilansi ja kasumiaruande kinnitamine;
3. Eraldiste tegemine puhaskasumist;
4. Juhatuse liikmetele ja audiitoritele töötasude määramine 31. detsembril 2011 lõppenud finantsaasta jooksul tehtud töö eest;
5. Juhatuse liikmete ja audiitori valimine;
6. Muud ette tulevad asjad

Päevakorras ettenähtud otsused saab vastu võtta ka ilma kvorumita, Üldkoosolekul osalevate häälte enamusega Igal aktsial on üks hää. Aktsionär võib igal koosolekul tegutseda volituse alusel. Volituse vorme saab Ettevõtte registrijärgsest asukohast.

Üldkoosolekul hääletamiseks võib aktsionär osaleda isiklikult isikut tõendava dokumendi esitamisel ning eeldusel, et aktsionär on Ettevõtet kirjalikult informeerinud, organisatsioonilistel põhjustel, oma kavatsusest Üldkoosolekul osaleda hiljemalt 12. märtsiks 2012, 17.00 CET (aadressil Nordea Bank S.A., Transfer Agency, 562 rue de Neudorf, L-2220 Luksemburg. Aktsionäridel, kes Üldkoosolekul isiklikult osaleda ei kavatse, soovitakse saata täielikult täidetud ning allkirjastatud volitus nii, et see jõuaks kohale hiljemalt 12. märtsil 2012, 17.00 CET (aadressil Nordea Bank S.A., Transfer Agency, 562 rue de Neudorf, L-2220 Luksemburg). Üldkoosoleku töökeeles on inglise keel.

Juhatuse korraldusel

Investment Funds

müüme | parandame | paigaldame

Ostes rehvid meilt, saad paigalduse poole hinnaga!

Broneeri rehvivahetus 6 553 556

KUMM.EE

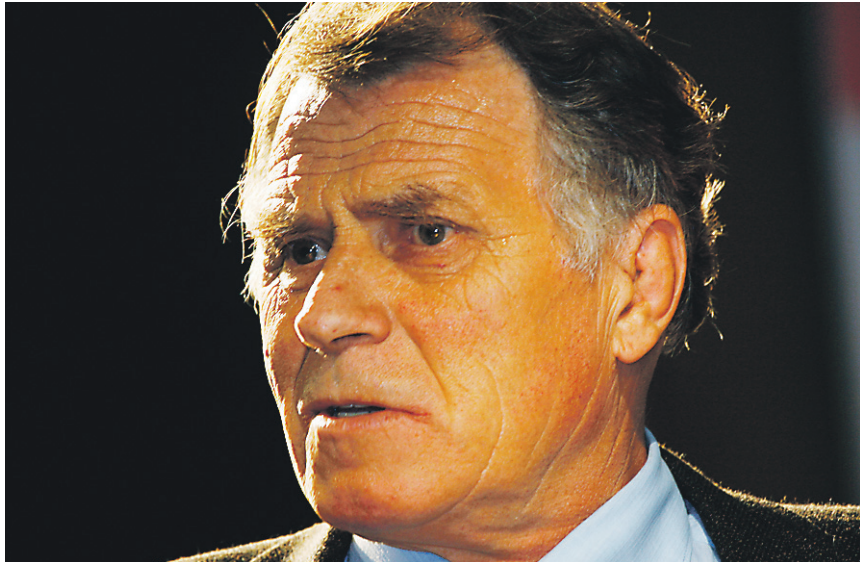

ÜTLES

Jürgen Ligi: Ilma vastutusest on mugav.

Rahandusminister kommenteeris Keskerakonna otsust, et nemad hääletavad riigikogus Kreeka uue abipaketi vastu.

LOE LAHEMALT LK 11

KADARBIKU
Köögivilja juht Ants Pak ütles, et elektri hinna tõus paneb ettetõttjad väga raskesse seis. FOTO: JULIA-MARIA LINNA

Elekter kallineb poole võrra. Ettevõtjad hirmul

KAISA TAHFELD
kaisa.tahfeld@aripaev.ee

Elektrienergia hind kallineb mõõdunud kahe aasta keskmisi turuhindu vaadates keskmiselt 50 protsenti. Tarbijad võivad 2013. aastal oodata ca 20% suuremaid arveid.

Eesti Energia juhatuse liige Margus Rink rõhutas, et elektriturule läheb elektrienergia osa ehk 1/3 elektriarvest, võrguteenus ja maksud jäävad riigi kontrolli alla.

“Keskmise majapidamise kui ne elektriarve on praegu 26 eurot, millest 8 eurot on riiklikud maksud, 7 eurot elektrienergia ning 11 eurot võrguteenused. Just selle 7eurose elektrienergia osa suhtes saab elektriturul valikuid teha – kas eelistada peamiselt börsihinda või leppida elektrimüüjaga kokku ühes kindlas hinnas näiteks terveks aastaks,” tõi Rink näite. Samas tões Rink, et elektri börsihind võib tulla mõõdunud kahe aasta turuhindu vaadates keskmiselt 50% kõrgem suletud turu hinnast.

Rink ütles, et elektri hind saab tõenäoliselt olema ca 4,5 senti kilovatt-tunni eest.

Väikeettevõtja tulivihane. Kadarbiku Köögivilja üks omanik ja juht Ants Pak on järjekordsest hinnatõusust kuuldes tulivihane. “See mõjub meile väga sünni- ja

Taust

Tarbija saab valida kolme toote vahel

Eesti Energia hakkab pakku- ma klientidele kolme toodet: fikseeritud hinnaga, muutuva hinnaga ja kombineeritud hinnaga. Kui klient elektrimüüjat ise ei vali, siis elekter tema majast ei kao, talle müüakse seda lihtsalt keskmise börsihinnaga. Lepinguid saab sõlmida internetis või Eesti Posti kontoris, kellega käivad sel teemal läbirääkimised. Eesti elektriturg avaneb 1. jaanuaril 2013.

gelt. Aga eks ma pean ju maksma, kui tahan edasi elada! Riik, kes on Eesti Energia omanik, peaks aru saama sellest, et paneb tootjad väga raskesse seis. Kui elektri hind tõuseb, siis meie tulukus ju väheneb! Meie ei saa ju toodete hinda poeletil sama palju tõsta,” oli Pak tulivihane ja lisas, et tema poolest võiks see vabaturg olemata olla.

Suurettevõtja Jüri Kõõgivilja nurgul on elektri kallinemine aga hind, mida tuleb maksta vabaturu tekkimise eest. “Elektri arve kasvab küll, kuid oluliselt vähem kui 50% ja see on hind,

mida tuleb maksta turu vabanemise ja konkurentsi tekkimise eest,” märkis Kõõ.

Valikut enam pole? Prisma Peremarketi kommunikatsioonijuhi Kadri Lainase sõnul mõjutab elektri hinna tõus kindlasti ka jaekaubandust. “Kuna elektri hinna tõusuga kasvavad tarbijate kulutused kommunaalkuludele, jääb inimestel vähem raha muude kulutuste katmiseks,” märkis ta. Kuid ta lisas, et vaba turumajandus on pikemas perspektiivis kasulik.

Estonian Celli tegevjuht Lauri Raid ütles, et vabaturul pole positiivseid aspekte. “Eesti keskmise palga peal olev eratarbija võrdleb arve puhul senti sendiga,” ütles ta. “Praegu on elektrienergia teenuse kvaliteet eratarbijale ideaalne – tal pole vaja mõelda, ta võtab reguleeritud hinnapakumise ja tal pole tarvis võrrelda erinevaid alternatiive.”

Majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi avalike suhete nõunik Rasmus Ruuda sõnul riigil muid alternatiive polnudki, sest tegelikult pidi Eesti elektriturg avanema juba aastal 2007, kuid Eestile anti siis ajapikendust. “Turg on kõige parem instrument, mis suudab kujundada objektiivset hinda,” märkis Ruuda.

Erakondade võlad on vähenenud

Eestierakondade võlgnevused on vähenenud – enamik suuremaid erakondi on oma valimisvõlad likvideerinud, teatas Erakondade Rahastamise Järelevalve Komisjon (ERJK).

ERJK eilsel koosolekul vaatas komisjon läbi erakondade valimiskampaaniate täiendavad aruanded, arutas komisjoni eelarvet ja komisjoni tööks vajalikke infotehnoloogilisi lahendusi ning vastas kirjadele.

“Meil on hea meel tõdeda, et olukord erakondade võlgnevustega on paranenud, kuivõrd enamik suuremaid erakondi on oma valimisvõlad likvideerinud. Valimistega seotud võlgnevusi on jäänud veel Eesti Keskerakonnale, Erakonnale Eestimaa Rohelised ja Erakonnale Kristlikud Demokraadid,” ütles komisjoni esimees Ardo Ojasalu.

Komisjon otsustas teha Leo Kunnasele ettepaneku riigiko-

gu 2011. aasta korrigeeritud valimisaruande esitamiseks. Kunnas on oma mitterahalise annetuse hindamisel jätnud esitamata 765 euro suuruse mitterahalise annetuse tema valimisreklaami näitamise eest Forum Cinemas ASis.

Komisjon saatis vastuse ka Eesti Keskerakonna peasekretärile Priit Toobalile. Kirjavahetus puudutab hilinenud aruandlust.

ARIPA.EE

LÜHIDALT 3

Harjumaal ja Narvas tegutsev metallitööstusettevõte

METALLISET EESTI AS

otsib juriidilisest või füüsilisest isikust teenusepakkujat, kes osutab järgmiseid keskkonnakaitseteenuseid:

- keskkonnavalade aruannete koostamine (e-keskkonnaamet, JATS, OSIS);
- keskkonnavalade haldamine;
- mõõtmiste ja analüüside organiseerimine;
- suhtlemine keskkonnaameti ja keskkonnainspektatsiooniga;
- jäätmete arvestuse haldamine;
- juhtkonna ja spetsialistide nõustamine keskkonnakaitse vallas.

Vajalik on eesti ja vene keele valdamine.

Asukoht: Narva, Kulgu 5, Ida-Virumaa

Kontaktandmed:

Tatjana Razumejeva
tel +372 357 8662
Toimisto.narva@metallisetgroup.fi

enterprise
europe
network

SOOVID SEISTA ETTEVÕTJATE ÜHISHUVIDE EEST JA KAASA RÄÄKIDA MAJANDUSKESKKONDA PUUDUTAVATE OTSUSTE TEGEMISEL? LIITU EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJAGA!

KAUBANDUSKOJA KALENDER MÄRTS 2012

WWW.KODA.EE

5. -7. märts	Kasutatud masinate ja seadmete müügisess „USETEC 2012“ Kölnis, Saksamaal Kristy Tättar • Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee Messipileti hind 21,50 eurot (3-päeva pileti) või 14 eurot (1-päeva pileti)
6. märts	Välismessikoolitus Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Lidia Friedenthal • Tel: 604 0077 • E-post: lidia@koda.ee • Hind 19,17 eurot**
7. märts	Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga teenuseid tutvustav seminar Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Marju Naar • Tel: 604 0082 • E-post: marju.naar@koda.ee Hind liikmetele 10 eurot, mitteliikmetele 20 eurot*
6., 13. märts ja 19. aprill	Finantskoolitus firma võtmeisikutele • I Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Toomas Hansson • Tel: 744 2196 • E-post: toomas@koda.ee Kolmepäevase koolituse hind liikmetele 210 eurot, mitteliikmetele 315 eurot*
8. märts	Müügivõrgu loomise ja arendamise koolitus Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Haili Kapsi • Tel: 604 0078 • E-post: haili@koda.ee • Hind 19,17 eurot**
9. märts	Seminar „Kuidas olla edukas Rootsi riigihangetel“ Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Marju Naar • Tel: 604 0082 • E-post: marju.naar@koda.ee Hind liikmetele 15 eurot, mitteliikmetele 30 eurot*
13. märts	Turu-uuringute koostamise koolitus Tallinnas Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Haili Kapsi • Tel: 604 0078 • E-post: haili@koda.ee • Hind 19,17 eurot**
20. märts	Turundusseminar „Mida meiega tehakse ja mida annab teha?“ Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Kati Krass • Tel: 443 0989 • E-post: kati@koda.ee Hind liikmetele 65 eurot, mitteliikmetele 130 eurot*
21. märts	Kontaktkohtumiste üritus ehitussektorile „EcoBuild Matchmaking“ Londonis, Ühendkuningriigis Kristy Tättar • Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee Osalemine tasuta, tasuda tuleb reisikulud
22. märts	Seminar „Põhjalikult erisoodustustest Maksuameti pilgu läbi“ Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Kati Krass • Tel: 443 0989 • E-post: kati@koda.ee Hind liikmetele 60 eurot, mitteliikmetele 120 eurot*

* NB! Hindadele lisandub käibemaks!

** Koolitused toimuvad koostöös EASiga ning rahastatakse Euroopa Sotsiaalfondist Täpsem info kõigi ürituste kohta aadressil www.koda.ee

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKODA – ETTEVÕTJATE ESINDUSORGANISATSIION
Tallinnas • Toom-Kooli 17, 10130, tel 604 0060, koda@koda.ee
Tartus • Pikk 14, 51013, tel 744 2196, tartu@koda.ee
Pärnus • Rüütli 39, 80011, tel 443 0989, parnu@koda.ee
Jõhvis • Pargi 27-203, 41537 tel 337 4950, idaviru@koda.ee
Kuressaares • Tallinna 16, 93811, tel 452 4757, saare@koda.ee

TEE-EHITUS

Olerex troonib
keset Tallinna
üht tuiksont

**Olerexil on õnnestunud saada Eesti olulise liiklussõlme
ümberehituse võtmetegelaseks. Projekteerimist rahastava
tanklaketi ärihuvide tõttu võib löögi alla sattuda liiklusohutus.**

PIRET REILJAN
piret.reiljan@aripaev.ee

**Õeldakse, et kes maksab, tellib muusika. Sel-
list ütlust võib kasutada ka kodumaise kütuse-
äri Olerexi rolli kohta Vão liiklussõlme planeerimisel.** Iseenesest pole selles midagi tavatut, et mõnel tanklal end keset magusat ristmikuala õnnestub sättida, jaht sellistele kinnistutele on osa kütusefirmade ärist. Tavatuks muudavad olukorra aga mitmed asjaolud, mis jätavad vägisi mulje, et kogu liiklussõlme planeerimine on toimunud Olerexi huvides.

Projekteerimisvaldkonna spetsialistid on Vão liiklussõlme lahenduse suhtes kriitilised ja nendivad, et liiklussõlme lahendus on selgelt Olerexi nägu. Kurioosseks muudab olukorra see, et ristmiku lahendust peetakse lausa liiklusohutlikuks. “Kui eelmisel aastal toimus sellesama Vão liiklussõlme ehitusprojekti ekspertiisi hange, siis meie ei näinud võimalust osaleda, kuna projektlahendus ei vastanud meie hinnangul ohutu tee projekteerimise nõuetele,” sõnas Ramboll Eesti ASi projekteerimisosakonna juht Raul Vibo. Ta lisas, et ettevõtete Soome kolleegid andsid ühemõttelise hinnangu, et maanteeamet ei peaks sellist projekti üldse heaks kiitma, rääkimata selle järgi ehitamisest.

Tavatu rahastamine. Niisiis on kahtluse alla sattunud pealinna ja riigi ühe olulisema liiklussõlme liiklejasõbralikkus. Õli valab tulles asjaolu, et paralleelselt Vão sõlme detailplaneeringut ja Olerexi tellimisel tee-ehitusprojekti koostav ASK-Projekt keeldus projektile tellitud liiklusohutuse auditit avalikustamast. Teised projekteerijad peavad kummaliseks sedagi, et auditi tellis Olerexi kulul ehitusprojektiga toimetav K-Projekt, mitte riiki kui tee omanikku esindav maanteeamet.

“Olen veendunud, et auditi tellimine peaks olema tee omaniku kohustus ja see protsess peaks olema tema kontrolli all,” sõnas Teedeprojekt OÜ osanik Erik Bauman. Ka Ramboll Eesti projekteerija Vibo märkis, et auditi peaks tellima ikka tee omanik, sest lõpuks vastutab liiklusohutuse eest tema.

Liiklusohutuse kõrval kerkib tugevalt esile küsimus, miks ikkagi on kütusefirma Olerex otsustanud rahastada mastaapse liiklussõlme projekteerimist, mis pole sugugi odav lõbu. Erinevad projekteerijad pakuvad sõlme ehitusprojekti hinnaks suurusjärku 400 000 eurot (6 miljonit krooni). Iseenesest võib pidada positiivseks erafirma ja riigi koostööd, ent kui sedasi maksab erafirma

„**Selles on väga suured ohud, et Olerex on huvitatud osapoole-na ehitusprojekti rahastaja, kuna projekt-lahendus ise ei pruugi seetõttu vastata teeka-sutajate ootustele.**

Raul Vibo, Ramboll Eesti projekteerimisosakonna juht

kinni oma ärihuvide mõjule pääsemise, peituvad koostöös tõsised ohud.

“Selles on väga suured ohud, et Olerex on huvitatud osapoolena ehitusprojekti rahastaja, kuna projektlahendus ise ei pruugi seetõttu vastata teekasutajate ootustele,” sõnas Ramboll Eesti projekteerimisosakonna juht Vibo.

Projekteerimisfirma EA Reng Asi juhatuse esimees Jüri Rass nentis, et selline rahastamine pole tavapärase. “Aga ettevõtjad teevad seda hea meelega, kuna neil on ärihuvid mängus ja teisalt pole riigil raha või on teised prioriteedid,” lisas ta. Rassi sõnul on Vão ristmik liialt oluline, et taolist huvide konflikti ohtu heaks kiita. Esialgu ei suutnud ta uskudagi, et Olerex tee-ehitusprojekti rahastab, kuna summa, mis sellise asja eest välja tuleb käia, on ühe tankla seisukohast ülearu suur.

“Kui tankla tellib ehitusprojekti, siis tema jaoks on oluline, et tal oleks kõige paremad juurdepääsu võimalused. Üritatakse kindlasti suruda ja siis peab maanteeamet olema see, kes jälgib, et kõik vastaks nõuetele” rääkis Teedeprojekt OÜ osanik Erik Bauman.

Otsetee tanklasse. Eeltoodu valguses ilmnevadki Vão liiklussõlme puhul mitmed Olerexi tanklat soosivad asjaolud. Näiteks on Olerexil õnnestunud detailplaneeringu järgi nihutada oma kavandatava tankla krundi piire, võttes enda alla jupi riigimaad, et krunt paremini ristmiku planeeringuga sobituks. Tegemist on Olerexi sõnul juriidiliselt kinnitamata kokkuleppega, ent juba seisab see detailplaneeringus.

Tanklakinnistu piiride nihkumist väljapoole ettevõttele reaalselt kuuluvat maatükki põhjendas Olerexi pressiesindaja sellisel, et riigimaantee ehitamiseks ilma erakinnistusse minemata, tehti Olerexile riigi poolt ettepanek kinnistu piiride muutmiseks. “Juriidilisi piiride muutmistoi-ninguid tänaseks toimunud ei ole,” märkis ta. Teisisõnu on detailplaneeringus ja järelikult ka ehitusprojekti arvestatud maadevahetusega, mida veel ei toeta ükski leping.

Mis puudutab ristmiku liikluslahendust, siis ka see räägib igati Olerexi kasuks. Esiteks suundub liiklussõlmest eraldi tee otse tankla juurde ja teeb sisuliselt tiiru ümber tankla – lahendus ehitatakse välja Euroopa Liidu ja riigi kulul. Olerexi pressiesindaja selgituse kohaselt on tee vajalik ka ühis-transporti ja eramutele ligipääsemise jaoks. “Hea ehituspraktika näeb ette, et detailplaneeringu alusel ettenähtud juurdepääsud ehitatakse välja kuni kinnistu või ehitusobjekti töömaa piirini. Nii on tehtud varem ja tehakse ka edaspidi. Siin ei ole tegemist kellegi eelistamisega või mitte-eelistamisega,” pidas pressiesindaja vajalikuks toonitada. Teiseks Olerexi jaoks oluliseks liikluslahendu-

Ä Mis on mis Tee-ehitusprojekt

AVALIKULT kasutatava tee ehitamise ja remontimise aluseks on tee-ehitusprojekt. Projekti kohta esitatavad nõuded, projekti kirjelduse järgi tehtavate teetööde liigid ja loetelu, tee projekteerimise normid ning projekti ekspertiisi tegemise korra kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister. **RIIGIMAANTEE** projekteerimise tingimused väljastab Maanteeamet. **PROJEKT** koostatakse kehtes-

tatud üldplaneeringu või kehtestatud maakonnaplaneeringu alusel. Vão liiklussõlme puhul on projekti aluseks detailplaneering, mille kehtestamist nõudis Tallinna linn.

PROJEKTI liiklusohutuse auditeerimist korraldab riigimaanteeudel Maanteeamet, kes arvestab auditi märkusi projekteerimis- ja ehitusetappide raames.

ALLIKAD: TEESEADUS JA MKMI MÄÄRUS
LIIKLUSOHUTUSE AUDITEERIMISE KOHTA

Ä Üks küsimus Mis muudab kavandatava Vão liikluslahenduse ohtlikuks?

RAUL VIBO
Ramboll Eesti projekteerimisosakonna juht

Vão sõlm on Eesti Vabariigis maanteetranspordi seisukohalt kõige tähtsam sõlm, kus on väga suur raskete, sealhulgas ka ohtlike veoste osakaal.

Vão sõlme kaudu liigub suur osa Muuga ja Paldiski sadamate transiidist.

Projektlahendus näeb para-ku ette selles sõlmes kinnistu-

telt otse juurdepääsud. Juurdepääsude peale- ja mahasõidud on ühendatud otse liiklussõlme rampide külge. Tulemuse-na muutub sõlmes orienteerumine keeruliseks ning tekivad täiendavad konfliktid.

Kohane on võrdlus Haabersti ringristmikuga, kus ringristmikule ühendati Stat-oili juurdepääs ja selle tulemuse-na on tegemist praegu kõige ohtlikuma ristmikuga.

sega seotud asjaoluks võib pidada ringteega ristmikki, mis sunnib autosid ristmikule lähenedes kiirust vähendama – nii on ka tankla märkamine ja sinna suundumine tõenäolisem.

“Kaotatud sekundid ei kaalu mingil juhul üles linnaruumi, keskkonna, piirkonna elanike ega kinnistunaabrite huve ja vajadusi,” kommenteeris detailplaneeringut menetlev Tallinna linna-planeerimise amet ringteega lahendust. Ametist toonitati, et tegemist ei ole puhtalt ringristmikuga, sest olulisemad liikumissuunad, nagu Narva suund Peterburi ja Laagna teel, on lahendatud ilma ristumisteta.

Vão liiklussõlme ehitamise piirhinnaks praeguse projekti puhul on maanteeamet määranud 19 miljonit eurot. Ehitamist rahastavad Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfond ja Eesti riik.

Olerex keeldus tanklakrunti riigile müümast

Et Olerexi tankla Vão liiklussõlme keskmise ületõõse kerkida saaks, toimus kaks olulist sündmust. Esiteks muudeti tundmatuseni esialgset ristmikuala detailplaneeringut (skeemil alumine), mis Olerexi tankla välistanuks, kuna planeeritud teed ei arvestanud kuidagi tankla vajadustega. "Eelmine liikluslahendus ei arvestanud Piritajõe Natura hoiuala nõuete, külgnevate kinnistute omanike ega rohekoridoride ja kergliiklusteede planeerimise vajadusega," põhjendas esimese planeeringu ümbertegemist Tallinna linnaplaneerimise amet. Teiseks keeldus Olerex oma maatükki kategooriliselt riigile müümast. "Vaatomata maanteeameti püüdlustele pole Olerex näidanud üles valmisolekut riigiga ületõõse mingitki vabatahtlikku kokkulepet saavutada," võttis maanteeameti planeeringute osakonna juht Tõnis Tagger kokku luhtunud läbirääkimised Olerexi kinnistule. Ekspert hinnangule tuginenud pakkumine Olerexile oli 430 krooni ruutmeetri eest ehk kogu krundi peale umbes 3,7 miljonit krooni.

Praegu
tõõs olev
lahendus

Peterburi tee

Rahu tee

PLANEERITAV
TANKLA

MUDETAV
KRUNDIPIIR

Esialgne
lahendus

Peterburi tee

Lagedi tee

Lagedi tee

Tasub teada
Uuel planeeringul
Olerexi nägu

VÕRRELDES Vão liiklussõlme detailplaneeringu esialgse lahendusega (skeemil alumine) on praegu tõõs olev muudetud lahendus igati Olerexi tanklat soosiv

EUROOPA LIIDU ja Eesti riigi rahaga ehitatav liiklussõlm sisaldab kavandatava lahenduse järgi suurepäraselt ligipääsu tanklale.

KAVANDATUD on ka Olerexi tankla krundi piiride muutamine, nii et Olerex saab enda käsutusse jupi riigimaad. Tallinna linn selgitas, et tõõs oleva planeeringuga ei suurendata ehitusõigust planeeritaval Olerexi krundil võrreldes kehtiva detailplaneeringuga – see on pigem natuke väiksem ja paigutatakse ümber. Kompromiss Olerexiga osutus vajalikuks, kuna Olerex keeldus oma krundi riigile müümast.

RINGTEEGA liikluslahendus ja tanklani viivad mahaõõdud tõõtavad Olerexile magusat tanklaäri otse Vão liiklussõlme südames. Olerex omalt poolt panustab rahaliselt liiklussõlme tee-ehitusprojekti, mille ta täielikult kinni maksab.

ALLIKAS: ÄRIPÄEV/MAANTEEAMET

Olerexi
kinnistupiir

INTERVJU

Parts: ma sööks oma mütsi ära, kui see nii on

PIRET REILJAN
piret.reiljan@aripaev.ee

Majandus- ja kommunikatsiooniminister Juhan Parts oli üllatunud, et mastaapse Vão liiklussõlme tee-ehitusprojekti rahastab kütusefirma Olerex. Minister lubas lausa oma mütsi ära süüa, kui see nii on.

Järgneb telefoniintervjuu Juhan Partsiiga.

Kirjutan artiklit Vão liiklussõlmest, mille lahendus on kangesti kütusefirma Olerex nägu. Mulle on vihjatud, et asja taga on head suhted majandusministriga ning lobitöö majandusministeeriumis. Kas olete suhelnud Olerexi juhtide või omanikega Vão liiklussõlme teemal? Ei ole.

Ei ole? Nemad pole sel teemal Teiega suhelnud? Ei, ei, ei, ei.

Aga kas on võimalik, et Teie alluvad on sel teemal suhelnud? Teate, ausalt öeldes... Ma ei tea, kas Te olete uurinud, kuidas see projekteerimine käib meil? Mulle on see teema täiesti uudne. Mis seal

„Kuidas saab ehitusprojekti rahastada keegi firma? See on nonsenssju. See ei ole võimalik.

majandusminister Juhan Parts

täpselt kellegi nägu on? Ma ei tea isegi konkreetset projekti. Aga kuidas projekteerimine käib, see on ju tohutu kaadervärk. Terve projekt, Vão liiklussõlm, see on ju...

Üks olulisemaid liiklussõlmi Eestis. Ta on nüüd see, mida me pole hakanud ehitama veel?

Ei ole hakanud, detailplaneering pole ka kehtestatud veel. Asja iva on selles, et tee-ehitusprojekti, mida lähtuvalt detailplaneeringust koostatakse, rahastab Olerex, kelle tankla tuleb täpselt keset seda liiklussõlme. Kuidas saab ehitusprojekti rahastada keegi firma? See on nonsenssju. See ei ole võimalik. Nalja teete või? Meil ei ole ühtegi sellist firmat, kes midagi siin rahastaks. See on mingi absurd.

Ma võin selle kohta öelda, hakkab meenuma, et see Vão liiklussõlm on üks igavene... Ta oleks pidanud valmima juba 2007, aga nagu Te väga õigesti teate, pole veel kehtestatud detailplaneeringut. Meil on korduvalt olnud plaanis suunata rahalised vahendid sellelt muudele projektidele ja see soov on jätkuv, kui me ei suuda... Vão-Maardu on lõpetamisel ja kui me vaatame Tallinna ringteed, siis Vão liiklussõlm on mõneti selline oluline alguspunkt sinna ringteele. See on seisnud planeeringute taga ja ma pean ausalt tunnistama, et olen

korduvalt olnud pettunud ja mures, kuidas meil need asjad käivad. No ja nüüd ma kuulen mingit Olerexi, milles ma sügavalt kahtlen. Kuulge, see on üsna mastaapne projekt, kus kindlasti mingi ettevõtte ei saa rahastada mingit projekti. Mis jama see on? Ma kardan, et Te olete midagi...

Maanteeamet on kinnitanud, et ehitusprojekti rahastaja on Saare Olerex. Kui liiklussõlme lahendust vaadata, jääb mulje, et ümber Olerexi tankla kogu see liiklussõlm kerkibki. Ei tea, ma ei oska selle kohta midagi öelda. Mina tõesti ei tegele absoluutselt mingite projektidega. Ma tegelen siis, kui mingi väljapressimine käib ja selle taga seisab. Ma pean ausalt tunnistama, et seal on põhi-probleem, nii palju, kui ma tean, planeeringus. Ei ole ju Tallinna linna poolt planeeringut. Ja see, et ehitusprojekti rahastab keegi ettevõtte, no kuulge, see maksumus on ju nii suur, et see ei ole võimalik. Ma sööks oma mütsi ära, kui see nii on.

Me ehitame üle Eesti, näidake mulle keegi kuskil, mingi ettevõtte, kes rahastab mingit teedeprojekti, nalja teete või... Sellisele võiks anda eraldi kohe väljaspool fonde mingi majandusministeeriumi medali või auraha. Tundub täiesti ebaloogiline.

Aga et Olerexi tankla sinna keset liiklussõlme tuleb, olite teadlik? Ei tea, tõesti ei tea, ausalt.

MINISTER
Juhan Parts
avaldas
imestust,
et Vão tee-
ehitusprojekti
rahastab
erafirma.

FOTOD: RAUL MEE

K-Projekt varjas Olerexi nime

Väo liiklussõlme saaga osutus asjaosalistele ebamugavaks teemaks, eriti kidakeelne oli ristmiku detailplaneeringut ja Olerexi tellimusel ehitusprojekti koostav K-Projekt.

Äripäevale laekus vihje, et Väo liiklussõlme ehitusprojekti tellija on Olerex. Kinnituse saamine sellele infole polnud aga lihtne. K-Projekt püüdis oma lepingupartneri nimetamist Äripäeva e-kirju ja telefonikõnesid eirates vältida. Jaanuari lõpus saadetud küsimusele, kes on projekti tellija, reageeris pärast mitut meeldetuletust nädal aega hiljem K-Projekti juht ja suuromanik Rein Annusver,

ent sisulist vastust andmata. “K-Projekti ja tellija vahel on sõlmitud leping, mille alusel meil ei ole õigust väljastada infot selle sisu kohta,” sõnas ta ja vabandas.

Maanteeamet otsustas tõe avalikustada ja teatas, et nende andmetel rahastab ehitusprojekti koostamist Saare Olerex AS (uue nimega Aqua Marina).

K-Projekti salatsemissoovi ilmetab ka projektile OÜ-lt Stratum tellitud liiklusohutuse auditi varjamine. “Projekti üksikuid osi oleme nõus väljastama kõigile asjast huvitatutele pärast projekti valmimist ja heakskiitmist maanteeameti poolt,” teatas Annusver.

OLEREXI üks omanikke Antti Moppel tunnistab, et firma kasutab ära võimaluse, mille ristmiku planeering annab.

Moppel: selline koostöö on levinud praktika

Olerexi üks omanikest ja turundusjuht Antti Moppel vastas Äripäeva küsimustele kirjalikult ja ütles erinevalt majandusminister Juhan Partsist, et olukord, kus eraettevõtte rahastab riigiteede ehitusprojekti, on levinud praktika.

Miks ja millal otsustasite, et Olerex pole nõus oma krundi riigile müüma, kuigi läbirääkimised teil maanteeametiga toimusid? Oleme Peterburi maantee kinnistu omandanud teenindusjaama rajamise eesmärgil. Kuna ristmiku planeering sellise võimaluse annab, siis kasutame seda.

Miks on Saare Olerex liiklussõlme ehitusprojekti rahastaja? Avaliku ja erasektori koostöö liiklussõlmede planeerimisel on Eestis levinud praktika. Rekonstrueeritavates liiklussõlmedes kinnistuid omavaid eraettevõtteid on planeerimisprotsessi varemgi kaasatud.

Aga miks ikkagi Olerex liiklussõlme ehitusprojekti rahastab? Vastus, et see on tavapärane praktika, ei anna selgust, miks Olerex seda antud juhul teeb. Projekt sisaldab ka tankla liiklusskeemi väljatöötamist. Seda ei ole sobilik lahendada riiklike vahendite arvel.

Kui palju maksab ehitusprojekti tellimine K-Projektilt Saa-

re Olerexi jaoks? Kahjuks ei saa me lepingute mahte selliselt avalikustada.

Saan ma õigesti aru, et kuna Olerexi tanklaga arvestab nii liiklussõlme detailplaneering kui ka valmiv ehitusprojekt, saab Olerex Euroopa Liidu ja riigi rahaga ehitatud tanklale vajalikud ligipääsuteed? Küsimuses sisaldub väide, et “Olerex saab Euroopa Liidu ja riigi rahadega ehitatud tanklale vajalikud ligipääsuteed”. Olerex ei kasuta teenindusjaamade ehituseks ei Euroopa Liidu ega Eesti riigi vahendeid. Samuti ei ole ristmikul asuva teenindusjaama juurde vajadust eraldi ligipääsuteede ehitamiseks.

Muudetud detailplaneeringust ilmneb, et Olerexi krundi piirid muutuvad esialgses võrreldes ja liiguvad riigi maale. Kas leping on sõlmitud selles osas ja milline on lepingu sisu? Kõik planeeritavad hooned jäävad kinnistu esialgsesse piiridesse. Krundi piiride muutus on tingitud ristmiku ehituse, mitte teenindusjaama rajamise vajadusest.

Kui suurt investeeringut koos tehnilise projekti kuluga planeerib Olerex seoses Väo liiklussõlme keskmesse kerkiva tanklaga? Investeeringu maht selgub ehitise projekti valmimisel.

Ä Mis on mis AS Olerex

MOOTORIKÜTUSTE jae- ja hulgimüüja ning tanklakaupade müüja.

OMANIKUD on Antti Moppel ja Andres Linnas.

2010. aastal oli käive 1,6 miljardit krooni ja puhaskasum ligi 25 miljonit krooni. Suurematest tanklakettidest oli Olerex tunamullu edukaim.

ANTTI MOPPELILE ja Andres Linnasele kuulub ka Olerexi kinnisvara haldamisega tegelev AS Aqua Marina (endise nimega Saare Olerex), kes on Väo liiklussõlme tee-ehitusprojekti rahastaja.

AS K-Projekt

PÕHITEGEVUSELT projekteerimisettevõtte.

2010. AASTA üks suuremaid valminud töid oli seotud Ülemiste liiklussõlmega.

OMANIKUD on Rein Annusver (74%), Toivo Viilep ja Helve Urva.

Uus AS K-Projekt asutati eelmise aasta lõpus, varem K-Projekti nime kandnud ja 1997. aastal asutatud ettevõtte on nimetatud Ahtri Projektiks. Omanikud on mõlemal firmal samad.

2010. AASTAL oli nüüd Ahtri Projekti nime kandva K-Projekti käive ligi 43 miljonit krooni, puhaskasum vaid 260 000 krooni. 2009. aastal teeniti puhaskasumit ligi 15 miljonit krooni.

Ä Kronoloogia

Tallinn soovitas koostada uue detailplaneeringu

2007 DETSEMBER. Algatati Väo liiklussõlme rajamise detailplaneering.

2011 JAANUAR. Tallinna linnavalitsus teatas maanteeametile, et detailplaneeringu koostamise jätkamine ei ole võimalik ilma liiklussõlme projekti muutmata, arvestades keskkonnamõju strateegilise hindamise aruannet. Linnavalitsus tegi ettepaneku koostada uus detailplaneering vähendatud mahus liiklussõlmega.

2011 MÄRTS. Tallinna linnaplaneerimise ametis tutvustati Väo liiklussõlme uut liikluslahendust, mille koostas K-Projekt.

2011 APRILL. Maanteeamet väljastas muudetud detailplaneeringu koostajale K-Projektile projekteerimistingimused, et K-Projekt saaks asuda koostama ka liiklussõlme tee-ehitusprojekti. Tee-ehitusprojekti rahastaja on AS Saare Olerex (uue nimega Aqua Marina).

2011 MAI. Lasnamäe linnaosa valitsuses toimus Väo liiklussõlme muudetud detailplaneeringu eskiislahenduse tutvustus.

HETKESEIS. Väo liiklussõlme muudetud detailplaneering on vastuvõtmiseelses menetluses Tallinna linnaplaneerimise ametis ja ootab praegu heakskiitu maanteeametilt. Detailplaneering on plaanis kehtestada selle aasta teises kvartalis.

Samaaegselt detailplaneeringuga on koostamisel ka liiklussõlme tee-ehitusprojekt. Tee-ehitusprojektile on tellitud liiklusohutuse audit OÜ-lt Stratum. Auditit K-Projekt praegu avalikustama ei soostunud.

Ä Üks küsimus

Milliseid näiteid on riigil teedeehituse koostööst eraettevõtjatega ja kuidas on väljastatud huvitatud eraettevõtja kasuks ja ülejäänud liiklejate kahjuks tehtavad otsused?

TÕNIS TAGGER
maanteeameti planeeringute osakonna juht

Väo liiklussõlmele sarnane koostöö eraettevõtjaga toimub Tallinna–Pärnu–Ikla maantee Topi liiklussõlme ja Laagri möödasõidutee projektis (koostööpartner Chester Universal OÜ) ning Tallinna–Tartu maantee al la pärast Jüri ringi tehtava maanteetunneli ehitusel (koostööpartner Sida Maja). Hiljutise eduka koostöö näideteks on ka Haapsalu–Ääsmäe–Rohuküla maantee Uuemõisa juures asuv teelõik (koostööpartner Rannarootsi Ärikeskus OÜ).

Maanteeamet lähtub tee-ehitusprojekti kontrollimisel tee projekteerimise normidest ja nõuetest – kontroll toimub enne projekti kinnitamist. Projektile on ette nähtud ka liiklusohutuse auditi teostamine ja sõltumatu ekspertiis.

76 000

autot läbib prognoositavalt 2027. aastal Väo liiklussõlme ööpäevas. Ülemiste liiklussõlme 2030. aastal 200 000 autot ja Rocca al Mare ristmikku 2025. aastal 60 000 autot ööpäevas.

ALLIKAS: K-PROJEKT

Nordea

Nordea Fund of Funds, SICAV

Société d'Investissement à Capital Variable
Registered Office : 562, rue de Neudorf, L-2220 Luxembourg
R.C.S. Luxembourg B 66248

KOOSOLEKUTEADE

Käesolevaga informeeritakse Nordea Fund of Funds, SICAV (edaspidi Ettevõtte) aktsionäre, et aktsionäride iga-aastane üldkoosolek (edaspidi Üldkoosolek) toimub Ettevõtte registrijärgses asukohas 15. märtsil 2012 14.00 CET, alljärgneva päevakorra alusel:

1. Juhatuse ning audiitori aruande kinnitamine;
2. 2011. aasta 31. detsembri seisuga koostatud bilansi ja kasumiaruande kinnitamine;
3. Juhatuse liikmetele ja auditoritele töötasude määramine 31. detsembril 2011 lõppenud finantsaasta jooksul tehtud töö eest;
4. Juhatuse liikmete ja audiitori valimine;
5. Muud ettetulevad asjad.

Päevakorras ettenähtud otsused saab vastu võtta ka ilma kvorumita, Üldkoosolekul osalevate hääle enamusega Igal aktsial on üks hääl. Kvorum ja enamuse nõuded määratakse vastavalt emiteeritud ja märgitud aktsiate arvule seisuga keskööl 5 (viis) päeva enne üldkoosoleku kuupäeva.

Aktsionär võib igal koosolekul tegutseda volituse alusel.

Üldkoosolekul hääletamiseks võib aktsionär osaleda isiklikult isikut tõendava dokumendi esitamisel ning eeldusel, et aktsionär on Ettevõtet kirjalikult informeerinud, organisatsioonilistel põhjustel, oma kavatsusest Üldkoosolekul osaleda hiljemalt 12. märtsiks 2012, 17.00 CET (aadressil Nordea Bank S.A., Transfer Agency, 562 rue de Neudorf, L-2220 Luksemburg).

Aktsionäridel, kes Üldkoosolekul isiklikult osaleda ei kavatse, soovitatakse saata täielikult täidetud ning allkirjastatud volitus nii, et see jõuaks kohale hiljemalt 12. märtsil 2012, 17.00 CET (aadressil Nordea Bank S.A., Transfer Agency, 562 rue de Neudorf, L-2220 Luksemburg).

Üldkoosoleku töökeeles on inglise keel.

Luksemburgis, 23. veebruaril 2012
Juhatuse korraldusel

Investment Funds

Euroopa Komisjon

Euroopa Komisjoni esindus Eestis kuulutab välja **AVATUD HANKE büroo koristusteenuse osutamiseks Euroopa Liidu Majas**

Osutatavad koristusteenused sisaldavad ühelt poolt igapäevaseid (esmaspäev-reede) graafikujärgseid teenuseid vastavalt koristuskavale ning teiselt poolt vastavalt tellija nõudmisele võimalikke erakorralisi täiendavaid koristusteenuseid (sh nädalavahetustel ja riiklikel pühadel).

Aadress, kust on võimalik saada täpsemat teavet:

Euroopa Komisjoni esindus Eestis
Rävala 4, Tallinn 10143, Eesti
Faks: (+ 372) 626 44 01
e-post:
COMM-REP-TLL-CLEANING-TENDER@ec.europa.eu

Antud pakkumiskutse kõik dokumendid (pakkumiskutse kiri, pakkumise tehniline kirjeldus koos nii kõikide lisade kui ka lepingu projektiga) avaldatakse järgmisel internetiaadressil:
http://ec.europa.eu/eesti/paeevakajalist/competitions/index_et.htm

Kohustuslik ruumide külastus/infokoosolek on kavandatud 21.03.2012 kell 11:00 aadressil: Euroopa Komisjoni esindus Eestis
Rävala 4, Tallinn 10143, Eesti
Pakkujad, kes kohustuslikust külastusest osa ei võta, jäetakse pakkumismenetlusest välja.

Pakkumiste laekumise tähtaeg on 04.04.2012 kell 16:00 alljärgneval aadressil: Euroopa Komisjoni esindus Eestis
Tähelepanuks haldusjuhile
Rävala 4, Tallinn 10143, Eesti

REETURLUS

Kaitsepolitseinik sai riigireetmise kahtlustuse. Aleksei Dressen vabastati ametist

KOIT BRINKMANN
koit.brinkmann@aripaev.ee

Eile hommikul pidasid kaitsepolitsei töötajad Tallinna lennujaamas kinni kolleegi Aleksei Dresseni ja tema abikaasa Viktoria, kelle juurest leiti andmekandja infoga, mis oli mõeldud Venemaa Föderatsiooni Föderalse Julgeoleku-teenistuse (FSB) vastuluureteenistusele.

Dressenile ja tema naisele esitati kahtlustus riigireetmises ning Dressen vabastati eile ka ametist.

Kaitsepolitsei spetsialist Dressen oli tulnud lennujaama, et saata naine Moskva lennuki peale. Väidetavalt elasid Moskvast Viktoria vanemad ning ka Dressen oli seal varem käinud.

Tema Moskvast käimised jäid veel Jüri Pihli peadirektori oleku aegadesse, kui Dressen juhtis korruptsiooniosakonda. Hiljem vastuluure- ja äärmusliikumiste teemadega tegeledes keelati Dressenil Venemaal käimine ära. Kaitsepolitsei ameti

peadirektori Raivo Aegi sõnul pole kapo ametnikel lubatud sinna reisida.

43aastane Dressen ol kaitsepolitseis tööl 1993. aastast. Enne seda oli perfektselt eesti keelt rääkiv Dressen tööl politseis ning miilitsas.

Väärtuslik allikas. Viimastel aastatel töötas ta spetsialistina, varem oli juhtinud ka kapo erinevaid struktuuriüksusi ja seetõttu võis Dressen olla FSB jaoks väga väärtuslik allikaks. Süsteemis kaua sees olnud inimesena sai ta maja peal kolleegidega suheldes lihtsamalt igasugust infot koguda.

Aeg ütles eile riigiprokuratuuris toimunud pressikonverentsil, et kahtlustuse järgi tegi Dressen koostööd FSB vastuluureteenistusega juba aastaid ning selle paljastamine oli kaitsepolitseis jaoks pikaajaline vastuluure operatsioon.

Aegi sõnul oli Dresseni riigireetmise motivatoriks raha. Kui palju ta seda on saanud, alles uuritakse.

Samas võis Dressen teda teadvate inimeste arvates olla kibestunud, et naise vanematele ei saanud enam külla minna ning et tema karjäär kaitsepolitseis hakkas allamäge veerema.

Dressen elas perega Maardus kuuetoalises, 107

m² korteris. Korteri on seatud 8300 euro suurune hüpoteek Swedbanki kasuks.

Liigset luksust polnud. Aeg märkis, et Dressenil oli tavapärane elustiil ning erilist luksust sellest välja ei paistnud. Dressenit tundvad inimesed meenutavad, et mees armastas autosid vahetada ja tema lapsed käisid erakoolis. Ka käis Dressen sageli Lätis.

Riigi peaprokuröri Norman Aasa ja Aegi kinnitusel ei ole Dressen seotud riigireetmises süüdi

”

Ta on normaalne inimene, ei saa midagi halba öelda, joodik ta ei olnud, kurjategija ka mitte.

Aleksei Dresseni naaber Veera Jänes

-ja vaba aja

mere mess

EESTI NÄITUSTE messikeskuses 2-4 märts

Messil on esindatud hobi- ja matkatarvete müüjad, surfi- ja sukeldumisklubid ning otseselt mere ja merelise elustiiliga seotud tootegrupid. Jagatakse teadmisi, oskusi ja kogemusi, tutvustatakse usaldusväärset ja töökindlat varustust, toimivat infrastruktuuri, side-, navigatsiooni- ja päästetehnikat. Messist võtab osa üle 100 firma, väljas on üle 150 erineva paadi ning toimub mitmeid kaatrite ja jahtide esmaesitlusi.

Mess on avatud:
2. märtsil 2012 kl 12.00 – 19.00
3. märtsil 2012 kl 10.00 – 18.00
4. märtsil 2012 kl 10.00 – 17.00

Vaata lähemalt: www.meremess.ee

Messikülastajate vahel loositakse välja aerupaati!

ESTI NÄITUSED ESTI PAAT ESTBOAT

Tänavapuhastusfirmad mõisteti süüdi. Konkurentsi kahjustav käitumine

KOIT BRINKMANN
koit.brinkmann@aripaev.ee

Tartu tänavapuhastuse hankel kooskõlastatult pakkumusi esitanud Tänavapuhastuse AS, AS Veolia Keskkonnateenused ja viimase juht Argo Luude mõisteti Harju maakohut otseusega süüdi ning neile määrati rahalised karistused.

Kokkuleppemenetluses tehtud otsuse järgi on Tänavapuhastuse karistuse suurus 70 000 eurot, Veolia Keskkonnateenused peab maksma 100 000 eurot ning Luude 17 400 eurot.

Süüdistuse järgi vahetas Tänavapuhastuse juhatuse liige Vello Kink 2008. aasta septembris "Tartu tänavate aastaringne hooldus 2009–2011" hankel Argo Luudega konkurentsi kahjustavat teavet, jagas kaubaturgu ning sõlmis suulise kokkuleppe ettevõtete esitatavate pakkumuste summade kohta.

Keelatud kokkulepe. Kingi ja Luude vahel kokkulepitu järgi ei konkureerinud Tänavapuhastuse AS idapiirkonna hooldustööde võitmisele ning Veolia Keskkonnateenused ei konkureerinud läänepiirkonna võitmisele.

Kokkuleppe järgi oli Tänavapuhastuse poolt idapiirkonnas esitatava pakkumuse piirhinnaks 60 miljonit krooni, pa-

VEOLIA Keskkonnateenuste juht Argo Luude. FOTO: ANDRAS KRALLA

rimaks tunnistati 49,5 miljoni kroonise pakkumuse teinud Veolia Keskkonnateenused.

Veolia ei konkureerinud omakorda Tänavapuhastusega läänepiirkonnas. Vastavalt kokkuleppele esitas ettevõtte pakkumuse summas 53 miljonit krooni. Parimaks tunnistati Tänavapuhastuse 46 miljoni kroonine pakkumus.

Prokuröri taotlusel lõpetas kohus Kingi suhtes algatatud kriminaalmenetluse avaliku menetlushuvi puudumise tõttu. Küll pidi Kink maksma riigituludele 11 580 eurot.

Ä Taust Paragrahvid

ARGO LUUDE mõisteti süüdi KarS § 400 lg 1 järgi (praegu kehtiva redaktsiooni kohaselt KarS § 400 lg 2 p 1 ja 3 järgi);
TÄNAVAPUHASTUSE AS KarS § 400 lg 2 järgi (praegu kehtiva redaktsiooni kohaselt KarS § 400 lg 4 järgi);
AS CLEANAWAY (alates 28.05.2009 ärinimega AS Veolia Keskkonnateenused) KarS § 400 lg 2 järgi (praegu kehtiva redaktsiooni kohaselt KarS § 400 lg 4 järgi).

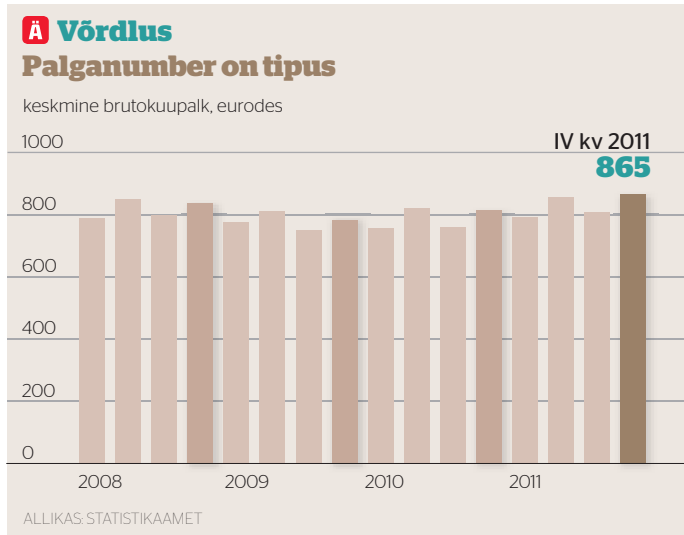
Kohtule esitatud taotluses selgitas riigiprokurör Inna Omblar, et kohus võib prokuratuuri taotlusel ja süüdistatava nõusolekul oma määrusega kriminaalmenetluse otstarbekuse kaalutlusel lõpetada, kui kriminaalmenetluse ese on teise astme kuritegu ja selles süüdistatava isiku süü ei ole suur ning ta on võtnud endale kohustuse tasuda kriminaalmenetluse kulud ning kui kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi.

Luude kohtuotsust kommenteerida ei soovinud.

mõistetud Herman Simmi ega kaitsepolitseiniku Indrek Põdra juhtumiga.
2004. aastal omistati Dressenile politsei 3. järgu teeneterist.
Täna taotleb kriminaalmenetlust juhtiv riigiprokuratuur Harju maakohult Aleksei Dresseni vahistamist. Täna otsustab riigiprokuratuur ka Dresseni abikaasa vahistamise taotlemise.
Riigireetmise eest näeb karistusseadustik karistusena ette kuue- kuni kahekümneaastase või eluaegse vangistuse.

RIIGI peaprokurör Norman Aas ja kaitsepolitseiameti peadirektor Raivo Aeg riigiprokuratuuri ja kapo ühisel pressikonverentsil.
FOTO: RAUL MEE

Fontes: keskmine brutopalk tõuseb

ALYONA STADNIK
alyona.stadnik@aripaev.ee

Pikaajalises perspektiivis keskmise brutokuupalga tõus jätkub, kommenteeris konsultatsioonifirma Fontes juhatuse liige Irja Rae.

“Lähtudes pikaajalisest statistikast ja asjaolust, et Eesti majandus oli 2011. aastal suhteliselt stabiilne, siis IV kvartali keskmine brutokuupalga number oli ootuspärane,” kommenteeris Rae.

Rae lisas, et pikaajalise statistika ja stabiilse majanduse korral kipub nii olema, et igal aastal keskmine brutokuupalk tõu-

seb. “Ootuspärane on ka see, et kui detsembri keskmine brutokuupalk oli 918 eurot, siis jaanuaris jääb see umbes 820–840 euro juurde,” märkis ta.

CV-Online Estonia OÜ turundusjuhi Heikko Grossi hinnangul ei tasuks IV kvartali keskmist brutokuupalga tõusu üle tähtsustada, sest reaalselt tõus oli pisut üle kahe protsendi.

Statistikaamet teatas eile, et eelmise aasta neljandas kvartalis tõusis keskmine brutokuupalk aasta varasemaga võrreldes 6,3 protsenti, ulatudes 865 euroni. Reaalselt tõusis IV kvartalis 2,1 protsenti.

Valmisfirmade müük, äri- ja mittetulundusühingute asutamine
Firma kätte 24H jooksul! Suur nimevõrk

wasp project

www.wasp.ee
info@wasp.ee
Tel. 6 77 01 55
Mob. 51 12 061

ABC RENT

ESIMENE ONLINE
AUTORENT
EESTIS!

abcrent.ee

NIMEMUUTUS

Eesti Energia Jaotusvõrgust saab Elektrilevi

Võrguettevõtja Eesti Energia Jaotusvõrk OÜ saab maikuus endale nimeks Elektrilevi OÜ ja võtab kasutusele eraldi kaubamärgi. Muudatuse eesmärk on luua avatud elektriturul suurem selgus Eesti Energia konkurentsiaja ja loomuliku monopolina tegutseva võrguettevõtja vahel.

Kui elektrimüügi valdkonnas asub Eesti Energia 2013. aastast konkureerima teiste pakkujatega, siis võrguäri jääb loomulikuks monopoliks, kelle teenuse hinda kontrollib riik.

LENNUNDUS

Air Berlinil uued liinid Tallinnast

Saksamaa suuruselt teine lennufirma Air Berlin võib alustada lende Tallinnast Berliini ja Düsseldorfis.

Tallinna lennujaama Wikipedia lehel on kirjas, et Air Berlin alustab otselende Berliini Brandenburgi lennujaama 3. juunil. Samas Düsseldorfis liin käivitub juba 2. aprillist. Air Berlini kodulehel sellekohast infot veel pole.

Varem on Tallinnast Berliini lennanud nii Estonian Air kui ka easyJet, ent praegu linnade vahel otselennuühendus puudub. Düsseldorfis pole seni Tallinnast lende olnud.

AUTOTÖÖSTUS

BMW võib olla huvitatud Saabi ostust

Erinevate meediakanalite andmetel on pankrotistunud autotootja Saab saanud ihaldatud trofee, mida on väidetavalt küttima asunud ka BMW.

BMW nime pole küll pankrotihaldurid konkreetselt maininud, kuid internetiportaali SaabUnited info järgi on Saabi jahtijate seas Münchenis tegutsev autotootja. Peale BMW seal aga olulisi autotootjaid ei tegutse, vahendas auto24.ee.

Saabi tervikvarast või selle osadest huvitatud firmade ring küünib erinevatel andmetel kuni 14 ettevõtet.

Saksa aktsendiga puhtus

15. veebruaril avati Tallinnas aadressil Pirita tee 102 Kärcheri ametlik esindus, kus saab tutvuda firma toodanguga. Esinduses tehakse ka Kärcheri tehnika hooldustöid.

Keegi ei vaidle vastu, et sakslased on puhtuse ja täpsuse poolest teistele eeskujuks. Nõudmised puhtusele on neil ääretult suured nii korterites, majades, koolides ja lasteaedades, büroodes ja kontorites, kaubandusruumides kui ka tööstushoonetes. Kvaliteetse korrahoidmise eeldus on usaldusväärne tehnika.

Saksa kompaniid **Kärcher** peetakse teenitult ületamatuks koristustööde meistriks ja puhastusseadmete valdkonna favoriidiks kogu maailmas. **Kärcheri** tehnika on kuulunud oma töökindluse

ja praktilisuse poolest nii olmetingimustes kui ka tööstuslikes oludes.

Kärcher asutati 1935. aastal Saksa linnas Stuttgartis ja see sai nime firma asutaja Alfred Kärcheri auks. 75 aasta jooksul on pereettevõtte saanud ülemaailmse tunnustuse ning tõusnud puhastusseadmete tootmise valdkonna liidriks.

Kärcher pakub oma klientidele mitmekülgset toodangut: survepesureid (minipesureid), tolmuimejaid, pühkimis- ja põrandapesumasinaid,

aurugeneraatoreid, aiatehnikat (pumbad ja kastmissüsteemid), vaibapuhastustehnikat, lumekoristajaid, tööstussõlmede ja agregaatide puhastustehnikat, veepuhastusmooduleid.

Kuiva ja märja puhastuse **tolmuimejad** garanteerivad laitmatu puhtuse: need koristavad kiirelt ja kvaliteetselt igasuguse prahi, isegi vedelikku. **Kärcheri pesemisfunktsiooniga tolmuimeja** on sobiv ka pehme mööbli ja vaipkatete põhjalikuks puhastamiseks. Maailmas on laialt tuntud

Kärcheri survepesurid, mis aitavad üllatavalt kiiresti ja lihtsalt pesta puhtaks auto ning lüüa korra majja suvilas.

Firma **Kärcher** on kantud Guinnessi rekordite raamatusse Roomas asuva Püha Peetruse väljaku kolonnaadi puhastamise eest. Puhastatud ala pindala oli kokku 25 420 ruutmeetrit. 2002. aastal puhastas Kärcher Ida-Saksamaal uputuses kannatada saanud elu- ja ühiskondlikke ruume ning arhitektuuri-mälestusmärke. Pindu oli kokku rohkem kui 500 000 ruutmeetrit. Sellised muljet avaldavad tulemused demonstreerivad **Kärcheri** seadmete efektiivsust ja kvaliteeti.

www.karcher.com

AASTA TURUNDUSSÜNDMUS

Solaris Kinos, Nokia Kontserdimajas
ja Rock Cafes
15.- 16. märts 2012

TURUNDUSKONVERENTSI PASSWORD 2012 KAVA

Neljapäev, 15. märts, Solaris Kino

- 9:15 - 10:00 Midagi uut! **Dan Southern**, Contagious Magazine (UK)
- 10:15 - 11:30 Eesti turundajate kogemused bränditud sisu loomisel
Estonian Airi arendus- ja turundusdirektor **Gunnar Mägi**
Ajakirjade Kirjastuse juhatuse esimees **Mart Luik**
Pindi Kinnisvara juhatuse liige **Peep Sooman**
- 11:30 - 12:00 Turundajate võimalused telesaadete sisuloomes: product placement & branded entertainment
Kanal 2 programmdirektor **Olle Mirme**
Produktioonifirma Ruut produtsent **Kaupo Karelson**
- 12:00 - 13:00 Lõuna
- 13:00 - 13:45 Kuidas integreerida sotsiaalmeediat, kodulehekülge, klienditrükiseid ja mobiilseid rakendusi?
Ida Hakola ja **Ilona Hiila**, Vapa Media (Soome)
- 13:45 - 14:15 Parimad mobiilsed rakendused kogu maailmast – uued võimalused bränditud sisu loomiseks
TLÜ Kommunikatsiooni Instituudi õppejõud **Priit Hõbemägi**
- 14:15 - 15:00 Auditoorium. Meedia. Turundaja. Kas meedia pakub seda, mida auditoorium tahab tarbida ja turundaja osta? Talk-show.
Eesti Meediaagentuuride Liidu president **Aare Ristal**,
Media House'i arendusjuht **Hanno Kindel**, Postimees Online'i arendus- ja turundusdirektor **Jaanus Lillenberg**,
TV3 müügidirektor **Algis Liblik**
- 15:00 - 15:30 Kohvipaus
- 15:30 - 17:00 Konkursi Aasta Meediategu 2011 finalistide esitlused
Paralleelsessioon:
10:15 - 15:30 Workshop teemal "Turunduse ja müügi integreerimine. Kuidas panna müügimehed turundama ja turundajad müüma?" Briti juhtiv müügi ja turunduse integreerimise konsultant **Rod Sloane**.

Korraldajad:

Toetajad:

best marketing

Äripäev

FOX International
Channels
BALTICS

tns emor

ROCK

Reede, 16. märts, Nokia Kontserdimaja

- 09:15 - 10:00 Turunduse ja brändi juhtimine Vodafone'i ja Coca-Cola kogemustele tuginedes
Briti turunduskonsultant, kuni eelmise aastani Vodafone'i globaalse brändidirektorina töötanud **David Wheldon**.
- 10:00 - 10:45 Sotsiaalmeediast kriitilise pilguga: mis TEGELIKULT töötab?
ADM Interactive strateegid **Hendrek Kraavi** ja **Reilika Rootsma**
- 10:45 - 11:15 Kohvipaus
- 11:15 - 13:00 Turu-uuringute ja turunduse mõõtmise kogemused Eesti juhtivate ettevõtete näidete varal
Nudge It! ärikonsultant **Art Lukas**
Swedbanki turundusosakonna juhataja **Ines Estrin**
Eesti Statoili kontseptsioonijuht **Kai Realo**
EMT turunduskommunikatsiooni juht **Anne Muldme**
- 13:00 - 14:00 Lõuna
- 14:00 - 15:30 Turunduspsühholoogia ja neuroturunduse uued suunad
Euroopa juhtivaid teadlasi reklaamipsühholoogia ja neuroturunduse alal, **prof. Rafal Ohme**, LAB (Poola)
- 15:30 - 16:00 Kohvipaus
- 16:00 - 18:00 **Password 2012 auhinnagala ja võidutööde esitlused**
Aasta Turundustegu 2011
Aasta Meediategu 2011
Suhtekorralduse Auhind 2011
Aasta Turundustiim 2011
EALL parima lehereklaami auhind

Password 2012 afterparty ehk turundusrahvast koosnevate bändide festival "Turundusrock 2012" toimub 16. märtsi öhtul Rock Cafes.

Varajase registreerija hind kuni 29. veebruarini:

2-päeva pääse: 389 € + km

1-päeva pääse: 289 € + km

Osalustasu alates 1. märtsist:

2-päeva pääse: 450 € + km

1-päeva pääse: 350 € + km

Afterparty "Turundusrock 2012" pilet konverentsil osalejale 10 € + km

Afterparty pilet tavakülastajale: 40 € + km

**Lisainfo: silja@best-marketing.com või 53 079 151
WWW.BEST-MARKETING.COM**

Ligi: Kreeka abistamine ei tee kellelegi rõõmu. Pakett riigikogus

SIRJE RANK
sirje.rank@aripaev.ee

Kommenteerides Keskerakonna otsust hääletada riigikogus Kreeka uue abiprogrammi vastu, ütles rahandusminister Jürgen Ligi, et ei naudi ka ise neid lõputuid debatte Kreeka ümber ja rahaeraldisi, kuid keegi peab seda tegema.

“Kellelgi pole sellest rõõmu,” ütles Ligi, “aga see on Euroopa projekt, see pole minu isiklikega erakonna projekt. Eestil on vastutustunne üle keskmise. Oleme Euroopast nii palju saanud.”

“Ilma vastutusest on mugav,” ütles Ligi, kelle sõnul on valitsusk koalitsioon seisukohal, et ei ole muud valikut kui seda paketti toetada. “Keegi ei läheks oma mainet tõstma sellise tundliku teemaga.”

Ligi selgitas, et Kreeka võlga ei kantud täies mahus maha – abipaketi järel jääb Kreeka võlakoo-rem jätkuvalt väga kõrgele 120% tasemele – seepärast, et Euroopa ei tahtnud luua kontrollimatu maksujõuetuse pretsedenti.

“Protsessi juhitavuses on küsimus,” ütles Ligi. Ühelt poolt planeerimine – kes Euroopas kui palju kahju kannab ja vastav riskide maandamine. Teisalt on Kreekas rida sotsiaalseid, poliitilisi ja isegi militaarseid ris-

ke, mille realiseerumist on targem vältida.

Kas ka teised abiprogrammi riigid – Portugal ja Iirimaa – võiksid samuti abilaenu tingimustes leevendust saada? Ligi tõdes, et pigem on need riigid vaeva näinud, et ennast Kreekast selgelt eristada.

Numbrid alles selguvad. Eesti osaluse suuruse kohta Kreeka abipaketis ei olnud Ligil veel täpset numbrit, kuna see sõltub mitmest komponendist. Sealhulgas IMFi osast, mille fond otsustab alles märtsi teisel nädalal.

Esimene osa Kreeka abilaenu

nust tuleb EFSFist, kus Eesti on laenu garanteerija. Need kohustused on bilansivälised ning Eesti võlakoorimat ei kasvata.

ESMi, mis käivitub selle aasta suvel, maksab Eesti oma põhiosa sisse reservidest ega pea selleks erinevalt teistest Euroopa riikidest laenu võtma.

Kas Kreekale antud raha tuleb tagasi? “Pääsu pole,” ütles Ligi. “Seda ei andestata. Ja et Kreeka maksaks, selleks on rida juriidilisi ja tehnilisi lahendusi.” Muu hulgas eriarve loomine, millest makstakse laenude teenindamise kulud.

Kreeka abilaenu tingimuseks

Ä Taust

Valitsus kiitis eilsel erakorralisel istungil heaks ja saatis riigikogule arutamiseks Euroopa Komisjoni ja Kreeka vahel sõlmitava majanduspoliitiliste tingimuste vastastikuse mõistmise memorandumini kavandi. Riigikogu arutab Kreeka abiprogrammi täna.

RAHANDUSMINISTER Jürgen Ligi sõnul pole Eesti osaluse suurus Kreeka abipaketis veel täpselt teada. FOTO: ANDRES HAABU

on majandusprogrammi elluviimine, mis näeb ette ulatusliku maksusüsteemi ja tööturu reformimise. Maksureformis on kursslaiema maksubaasi ja erandite vähendamise suunas, tööturureformides paindlikkuse suunas.

Erastamisel läheb Kreeka majandusprogramm kohati kaugemale, kui Eestis kunagi on mõeldud. Näiteks sadamate erastamise plaan.

“Kreeka peab minema kaugemale, sest süsteem on nii ebaefektiivne ja vajab nii palju lisainvesteeringuid. Majanduskasvu muidu ei teki, kui tuleb riigi käest ära anda.”

Riiklik lepitaja lahendas aastaga kuus töötüli

KADRI JAKOBSON
kadri.jakobson@aripaev.ee

Sel aastal õpetajate töötüliga tegelemisega avalikkuse tähelepanu alla sattunud riiklik lepitaja Henn Pärn lahendas viimase aasta jooksul kuus töötüli. Riiklik lepitaja ja tema kantselei on viimase aasta jooksul saanud seitse avaldust, kus palutakse lahendada töötüli. Neist sai lahenduse kuus, üks töötüli n-ö rauges, kuna pöörduja kaotas ise aktiivse huvi, öeldi riikliku lepitaja kantseleist.

Vahel aitab eeltööst. Kantselei juhataja Merle Aro-Raal selgitas, et lisaks lahendatud töötülidele on tulnud ka n-ö mitteametlike pöördumisi, mis sisuliselt tähendavad konsulteerimist.

“Konsulteeritud või vahendatud töötülid tähendavad seda, et osapooled või osapool ametlikult ei ole veel lepitaja poole pöördunud, kuid vajavad näiteks täiendavat tuge vastaspoollega suhtlemisel, täiendavat informatsiooni või muud,” ütles ta.

“Lepitaja aitab leida ühise keele ja sageli sellest piisab, et ära hoida ametlik pöördumine lepitaja poole. Ise nimetame se-

RIIKLIK lepitaja Henn Pärn. FOTO: ANDRES HAABU

da ennetavaks tegevuseks. Samuti hoiame ennast kursis, kuidas meie vahendusel sõlmitud kokkuleppeid ja kollektiivlepinguid täidetakse, uuendatakse ja täiendatakse. Seda võib nimetada teatavaks järelevalveks,” lisas Aro-Raal.

Kolm ametikohta. Riikliku lepitaja kantseleis töötab kolm inimest: riiklik lepitaja Henn Pärn, tema nõunik Raivo Paavo ja kantselei juhataja Merle Aro-Raal. Raamatupidamist osutab sotsiaalministeeriumi raamatupidaja Tiina Tammer.

Pärna kuupalk on kodulohendmetel 47 292 krooni ehk veidi üle 3000 euro, Paavo palk 23 210 krooni ehk 1483 eurot ja kantselei juhataja teenib kuus 12 936 krooni ehk ligi 827 eurot.

Oled juht või juhitev?

Avatud loengud EBSis

Juhi oma edu ise,
tule tutvu õppetööga EBSis

Vaata lähemalt ja registreeru aadressil: www.ebs.ee/pilet-loengusse

Ä Tasub teada Kuidas teha head trükireklaami

JÄTA VÕIMALIKULT PALJU "ÕHKU", st paiguta reklaamile vaid hädavajalik info, reklaam peaks töötama n-ö isuäratajana.

ESITA KÕIK OLULISED FAKTID.

PEAMINE SÕNUM OLGU ÜHENE, LIHTNE, LÜHIKE JA USUTAV. Reklaami idee võib tunduda asjaosalistele selge ja arusaadav, aga kõrvalseisjale võib jääda idee ja sõnum täiesti selgusetuks.

NÄITA INIMESI. Mida suuremalt, seda parem. Inimesed eristavad üksteist näo järgi, nägu on esimene asi, mis pilku püüab. Mida suuremalt on esitatud

nägu või mõni näo osa reklaamis, seda kindlamalt see ka pilku püüab.

NÄITA TOODET. Kindlat toodet reklaamides tuleks seda ka reklaamis näidata.

Klient kogeb hiljem äratundmisrõõmu. **ERISTU TEISTEST**, loo uudis, saada sõnum ühele sihtgrupile, kasuta ühtset stiili, ärgita tegutsema.

KOGU KLIENDISUHTLUS PEAB TOIMIMA.

Toote-teenuse müüb maha ikka enda müügimeeskond või veebileht. Kui müüjad pole motiveeritud, telefonid ei vasta või veebileht on haledakene, siis on ka reklaamiraha maha visatud.

Ideaalne printreklaam võiks heita vaataja-lugeja intelligentsile humoorika mustriga kinda ja premeerida koosveedetud aja eest mõnusa ahhaa-arusaamisega.

reklaamiagentuuri Taevas loovjuht Lauri Tikerpe

TRÜKIREKLAAM

Hea reklaam haarab hetkega silmamunast. Ära alahinda lugeja nutikust

KAISA TAHLFELD
kaisa.tahfeld@aripaev.ee

Hea lehereklaam haarab tähelepanu hetkega, on lihtsasti arusaadav ja ärgitab oma publiku väiksele mõttetööle.

"Hea printreklaam peab vaatajal silmamunast haarama mürdosa sekundi jooksul pimestava visuaalse konksu või teravalt tabava sõnaseadega," ütleb reklaamiagentuuri Taevas loovjuht Lauri Tikerpe portaalil BestMarketing.

"Ideaalne printreklaam võiks heita vaataja-lugeja intelligentsile humoorika mustriga kinda ja premeerida koosveedetud aja eest mõnusa ahhaa-arusaamisega. Küll siis ka reklaampinna ostnud ettevõtte ja selle toote suhtes soojemad tunded tekivad," soovib Tikerpe.

Ta lisab, et intelligentsipisikut kohtab paraku reklaamides harva. "Normaalseid lehti peaksid ju üldiselt lugema mõistlikud inimesed, või mis? Lugemisoskus ise on juba suur asi. Arme siis alahinda seda."

Tikerpe kuulus žüriisse, mis valis hiljuti välja 2011. aasta parimad lehereklaamid. Praeguseks on selgunud neli parimat, võitjad kuulutatakse välja 16. märtsil turunduskonverentsil Password.

Samas on Tikerpe sõnul rõõm näha, et reklaamitegijate käsitööoskus on hea. Möödunud aasta reklaamides leidis tema hinnangul nii head graafilist kätt, mõnuga valitud fonte kui ka järeltöötlu-sele asja eest kulutatud tunde. "Samuti mõned nutikad leiud meediaplaneerimise koha pealt ehk siis erilahendused, mida võiks vabalt mitu korda rohkem olla," lisab ta.

Samas jäi Tikerpele silma, et mulluste trükireklaamide tegijad n-ö võõristavad tehnoloogiaid. Reklaamides polnud märgata näiteks QR-koode või *augmented reality* (reaalse ja digitaalmaailma kombinatsioon – toim) katsetusi. "Mitte et see karjув vajakajäämine oleks olnud, aga vaadates, kui suure hurraaga seda mujal juba ammu katsetatud on, võinuks ju midagi sellist ette sattuda," kommenteerib reklaamiagentuuri loovjuht.

Reklaamispetsialisti Olav Osolini hinnangul on hea printreklaam see, mida lugeja lehes märkab, mille sõnumist ta saab selgesti aru ja mis tugvdab tema silmis reklaamitavat brändi.

Klient kärbib Pegasust. Reklaami õnnestumises on tihtilugu oluline roll väljaande reklaamiosakonnal. "Kui loovlahenduse üks osa on ebatraditsiooniline meediapaigutus – näiteks reklaami upu-

Ä Mis on mis Parimad lehereklaamid 2011

EESTI ENERGIA ERILAHENDUSEGA REKLAAM "TEINE TÖÖTUND TASUTA"

Reklaamiagentuur: Der Tank
Meediaagentuur: MediaCom

RADEMARI REKLAAM "AJAB VANAD KADEDAKS"

Meedia- ja loovagentuur: Tabasco

ALLIKAS: EESTI AJALEHTEDE LIIDU ŽÜRII

tamine teksti sisse, reklaamipindade kombineerimine vms –, siis sõltub tulemus paljuski väljaande reklaamiosakonna ja toimetuse paindlikkusest," ütleb Osolin. Tema hinnangul võib selles täheldada Eestis olulist edasiminekut.

Sisu poolel ei näe Osolin põhjust, miks peaks väljaanne hakkama reklaamitegijate loomingut piirama. Seda välja arvatud juhul, kui reklaam rikub seadust või kiidab avaldaja konkurenti.

"Pealegi kärbib klient tihtipeale Pegasusel tiibu juba ammu enne reklaami avaldamist, nii et väljaandel ei tohiks erilist muret olla," märkis Osolin.

Tõeliselt halb lehereklaam on Osolini arvates selline, kus on teksti liiga palju.

FAZER PAGARITE DELI KAERAKOLMNURGA JA MITMEVILJA KOLMNURGA REKLAAM

Reklaamiagentuur: Der Tank
Meediaagentuur: MediaCom

RADEMARI REKLAAM "VII MEID VÄLJA!"

Loov- ja meediaagentuur: Tabasco

"Rohke teksti ja koleda kujundusega pisike käkerdis," kirjeldab ta.

Eesti printreklaami tase on Osolini hinnangul seinast seinä. "On selge, et särav printreklaam vajab ka suuremat meediapinda, mistõttu enamasti torkavad silma suurfirmade reklaamid, mida kavadavad tuntud agentuurid."

Samas võib Osolini sõnul ka väike agentuur õnnestunud reklaami valmistada, sest tema klientide hulgas on tihti väikefirmad, kes väikse eelarvega saavadki endale lubada trüki-, mitte näiteks telereklaami. "Kui sellisel firmal on julge turundusjuht, kes satub kokku nutika agentuuriga, siis võib sündida väga hea tulemus," märgib Osolin.

Ä Kommentaar Pilgu püüdmiseks on sul vaid paar sekundit

DIANA VINNIKOVA
Tele2 kõnekaardi turundusjuht

Kasutame kampaaniates korraga erinevaid kanaleid ja eraldi iga printreklaami mõju ei hinda. Hea reklaam on sel-

line, mis põhineb kliendi vajaduste tundmisel. Tele2 tahab pakkuda sektoris kõige madalamat hinda ja seda me ka oma reklaamides kommunikeerime.

Esmalt tuleb veenduda, et reklaami märgataks. Kui reklaam on liiga väike, halvasti paigutatud või sihtgrupile vales kanalis, siis ei panda seda tähele ja ka hea kujundus ning sõnum kaotavad mõju. Tuleb arvestada, et lehereklaamist libisetakse kiiremini üle kui reklaamist ajakirjas. Pealkirjal on haaramiseks aega vaid paar-kolm sekundit. Üldiselt ei tööta ka need reklaamid, mille sõnum või pildikeel on segane ja kus omavahel konkureerib mitu kujundit ja sõnumit.

Eelistame oma reklaamides lihtsust

INGMAR ALJA
Vianova Systems Estonia üks omanikke

Meie lehereklaam pole veel välja kujunenud. Eks pilt on ka oluline, aga olulisem on tekst. Reklaamid on väga lihtsad, pole palju kujunduslikke elemente.

Eesmärk peab esmalt endale selge olema

ASSO LAIDO
Äripäeva reklaamjuht

Kõigepealt peaks selgeks tege-ma, kas soovitakse kujundada ettevõtte või kaubamärgi tuntust või soovitakse kohe suurendada müüginumbreid. Üks ei välista teist, aga eesmärk peab paigas olema ja reklaam peab pilku püüdma.

INFOTEHNOLOOGIA

Eesti kui e-rakenduste pioneer.

IT muutub uuendusmeelsuse väljenduseks

Ä AIN ALVELA, HILLE TRESSSUM
ain.alvela@aripaev.ee

Eesti IT-ettevõtted on välja töötanud arvestatava hulga kõlvõimalikke infotehnoloogilisi rakendusi, millest mõni kogu maailmas ainulaadne.

Sestap on põhjendatud ka mitme IT-firma juhataja seisukoht, et mobiili- või internetipõhistest teenustest või toodetest võib saada Eesti arvestatav eksporditav, millega maailmas silma paista ning mis oleks ka omamoodi alternatiiviks n-ö traditsioonilisele, ent sageli suurel toorainehulgal põhinevale tootmisele. IT-rakendusi tekib aina juurde ning ettevõtjad otsivad oma rakenduste rahvusvahelist turgu. Kui soovite, on e-rakendustest saamas Eesti Nokia.

OÜ Grif juhataja Hannes Plinte leiab, et vaevalt suudavad Eesti firmad pakkuda konkurentsi suurte riikide, nagu India ja Ukraina, tarkvaraarendusega tegelevatele firmadele, kuid meie võimaluseks on tema hinnangul nuputada ja välja töötada uusi e- ja m-rakendusi.

"Tarkvaraarendajaid on muidugi rohkem vaja, kuid lisaks on meil vaja taibukaid rahvusvahelise äriavastustega ettevõtjaid," märkis Plinte. "Väga oluline on ülikoolide panus ettevõtluse tekkimisel ja selleks vajalike inimeste leidmisel ja koolitamisel."

Nn targa kodu lahendusi projekteeriva OÜ Yoga smart-tooted on maailmas täiesti omalaadse lähemiseisega, sarnaseid asju ei ole ettevõtte juhi Priit Vimbergi sõnul praegu veel reaalselt keegi kusa-gil ellu viinud.

Üks lennukamaid mõtteid, mis Yoga ideest tooteni on arenenud, on Smart Grid ehk tark elektrisüsteem, mis paneb kui võluväl liikuma nii kardinad kontoris kui ka lülitab reede õhtul sisse elektrisauna töötluskoju ruttajale. Kõik Yoga tooted tehakse valmis Pärnus asuvas tootmisüksuses.

"Meil on koostööd ja läbirääkimised käimas selliste suurte ettevõtetega nagu Elion, Telia Sonera, Ericsson, Intel, Fortum," selgitas Vimberg. "Kui kõik hästi läheb, siis varsti saame ka konkreetsemalt rääkida ja saame näha, kas suudame maailmaturul läbi lüüa."

Yoga taotleb Vimbergi sõnul oma lahendusi välja töötades eeskätt mugavust, ent samavõrd oluline on ettevõttele energia kokkuhoid ja looduse säästmine.

Tarkvaraarendajaid on muidugi rohkem vaja, kuid lisaks on meil vaja taibukaid rahvusvahelise äriavastustega ettevõtjaid.

OÜ Grif juhataja Hannes Plinte

Ä Tasub teada
IT-rakendusi seinast sein

E-PARKIMINE

Elektrooniliste parkimislubade süsteem internetis. Võimaldab taotleda parkimisluba, leida endale sobiv parkimiskoht ning tasuda selle eest eelistatud panga vahendusel. eParkimise keskkonna eesmärk on toetada kvaliteetset parkimisteenust ning arendada parkimiskultuuri.

ID-PILET

Ühistranspordi elektrooniline tasukogumissüsteem. Füüsilist piletit hakkas asendama ID-kaart, mille abil reisija tõendab oma sõiduõigust. 2003. aastal korraldatud riigihanke võitis Sertifitseerimiskeskus, Eesti Ühispank ja EMT. ID-piletit saab soetada internetipangaga, mobiiltelefoni või lauatelefoni vahendusel ning sularaha eest vastavatest ostukohtadest.

M-PARKIMINE

Võimaldab autojuhil maksta parkimise eest tasulises piirkonnas mobiiltelefoni vahendusel. Parkimise alustamiseks on tarvis saata auto registreerimisnumbri ja piirkonna tähistuse sõnum ettenähtud numbril ning parkimise lõpetamiseks lihtsalt kajastada. Parkimise kuu kajastub järgmise kuu telefoni arvel. Rakendust haldab mobiilsideoperaator.

E-PANGANDUS, M-PANGANDUS

Esimene internetipanga teenus juurutati 1996. Internetipank võimaldab teha vajalikke tehinguid ning hoida rahavoogudel silma peal ilma arvuti tagant lahkumata. Internetipanga turvalisuse keskkonda sisenemiseks tuleb ennast auditeerida vastavalt olemasolevale turvaelemendile. Praegu loovad pangad rakendusi nutitelefonide kasutajatele. Nordea mobiilipanga rakendus lubab kasutajale ajada pangaasju tänapäevasel moel.

E-STAT

Statistikaameti elektrooniline andmete esitamise keskkond. 2006 loodud keskkond võimaldab mugavalt osaleda rahvaloendusel, esitada majandusaasta aruandeid ning muid statistikaaruandeid. Statistikaamet tagab turvalisuse kaasaegsete infoturbe meetmetega rakendamise. eSTATi saab siseneda mugavalt nelja suurima panga internetipanga vahendusel või ID-kaardi ja mobiilse ID vahendusel.

GOSWIFTION

2011. augustis kasutusele võetud Eesti-Vene piiriületamise elektrooniline järjekorrasüsteem. Süsteem kaotab vajaduse oodata piiriületust tundide kaupa elavas järjekorras. Koha saab broneerida infosüsteemi keskkonda sisenedes või koneskeskuse vahendusel. Järjekorra broneerimine on tasuta, makstes 1.10 eurot. OÜ Grif võitis 2011. aastal siseministeeriumi korraldatud konkursi piiriületuse järjekorra infosüsteemi tehnilise realiseerimise ja haldamise läbi viimiseks. Halduslepingu ministereiumi ja Griffi vahel on sõlmitud viieks aastaks.

E-TERVIS

2008 käivitunud tervise infosüsteem, mille eesmärk on tervishoiusüsteemi tõhustamine ning tervishoiuteenuste arendamine kvaliteetsemaks ja patsiendi sõbralikumaks. Digiresept võimaldab info liikumist arstilt apteekrini internetipõhises serveris. Digilugu on riikliku infosüsteemi keskne osa, mis koondab endas inimese tähtsaimad terviseandmed. Digiregistratuur on alles arendamisjärgus projekt, mis tulevikus võimaldab patsiendil saada põhjaliku ülevaate vabadest arstiaegadest. Digireseptuurist saab tulevikus broneerida arsti juurde aega.

E-KOOL

Veebipõhine rakendus, mis võimaldab lapsevanemal oma võsukese käekäigul silma peal hoida. eKool on mõeldud nii lapsevanemale kui ka lapsele. On kasutusel alates 2002. aastast. Rakendus kasutab delikaatseks turvalist SSL protokollide ja krüpteerimise sättemist selleks mittevolitatud isikute kätte. Kasutajaid saab tuvastada nii ID-kaardi, parooli kui ka internetipankade kaudu.

IPOT

Arvutiprogrammi juhitud elektrooniline kasvupott, mis sobib koduseks aianduseks hajameelsele lillekasvatajale. Potiga on kaasas arvutiprogramm, mis reguleerib potis oleva taime kasvukeskkonda. Vajadusel lisab vett ning väetist. Elektroonilist potti saab USB-pesa kaudu ühendada arvutiga, et laadida eriprogrammi mõne spetsiifilise taime jaoks. Arvutiprogrammi abil saab jälgida, mis potis toimub. Click & Grow potid ei kasuta kasvatamiseks mulda. Taim ripub omalaadse võrgu peal. Click & Grow on nutikas lillepott, mis pälvis 2010. aastal ettevõtluskonkursil Ajujaht esikoha.

YOGA NN TARK KODU

Idee, et kodus tehtavad toimingud oleksid kaugjuhitavad. Indias ja Araabia riikides on lahendus juba soodustatud. Ettevõtte jalt vastu võetud. Ettevõtte teeb koostööd Elioniga, et ka Eesti tarbijale pakuda kodu lahendust pakkuda. Seda saab kasutada mobiilis, arvutis, televisoris. Tulevikutoode võimaldab jälgida kodus toimuvat liikumist, juhtida vee- ja energiatarbimist jmt.

ÄRILAUSE

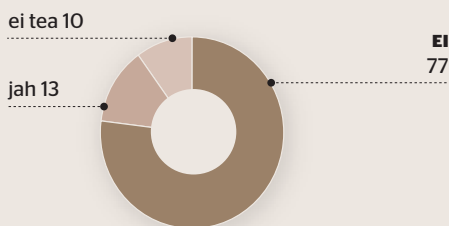
» **Tanel Ross: See argument, et Kreeka pole kohustusi täitnud, jääb üles, kuni tegudega pole tõestatud vastupidist.**

Rahandusministeeriumi asekancleri sõnul eeldab Kreeka abipakett, et riigi SKT tänavu veel langeb, kuid siis stabiliseerub ja hakkab kasvama.

GALLUP

Valitsus kiitis eilsel istungil heaks ja saatis riigi-kokku arutamiseks Kreeka teise abipaketi tingimused. Kreeka teise laenuprogrammi kogumaht on kuni 130 miljardit eurot. Kas Eesti peaks Teie arvates Kreekat aitama?

protsent vastanutest

JAH

AAVO MÖLDER,
Tartu Agro ASI juhatuse esimees

Ma üldiselt arvan, et peaks aitama. Siis peaks fikseerima, millele Kreeka kulutab selle raha. Peaks kontrollima, kas läheb vanade asjade kompenseerimiseks. Raha peaks minema eelkõige sinna, kuhu nad peavad ise raha tagasi maksma. Kui läheb raiskamiseks, siis ei peaks toetama.

EI

HENRIK RAAVE,
City Motors ASI juhatuse esimees

Mina isiklikult Kreekale raha ei laenaks. Kui aga olen mingisuguste teiste meestega loonud liidu ja sõlminud kokkuleppe, et sellistel puhkudel me oma liikmeid aitame, siis kas astun sellest liidust välja ega laena raha või juhul, kui tahan liidus olla, olen solidaarne ja teen uue laenumakse. Ma arvan, et Eesti peaks tegema sama otsuse.

Praegu on mõistlik pigem olla solidaarne teistega. Kui on otsustatud, et see lisalaenumakse tuleb teha, siis paraku tuleb seda teha.

LUGEJA ARVAB

» **Ma ei tea kedagi, kes teaks kedagi, kellel on palk tõusnud! Viimased 12 kuud on olnud stabiilne.**

» **Minu tuttavatest, kes IT alal tegutsevad, on praktiliselt kõigil tõusnud eelmise aastaga palk vähemalt 20%.**

Kommentaari artiklile “Keskmine palk tõusis neljandas kvartalis 6,3%”.

LOE WWW.ARIPAEV.EE

Äripäev

Peatoimetaja: Meelis Mandel
Väljaandja: AS Äripäev
Pärnu mnt 105, 19094 Tallinn
telefon: (372) 667 0195,
(372) 667 0222,
faks: (372) 667 0265,
(372) 667 0165
Trükk AS Kroonpress
Toimetus:
e-post: aripaev@aripaev.ee
tel: (372) 667 0111,
faks: (372) 667 0265
Korrespondent Tartus
Väinu Rozental,
vainu.rozentala@aripaev.ee
Reklaamiosakond:
e-post: reklaam@aripaev.ee
tel: (372) 667 0105,
faks: (372) 667 0200
Seminarid ja käsiraamatud:
tel: (372) 667 0207,
faks: (372) 667 0290

Raamatukubi ja infotehnikate toimetuse:
tel: (372) 667 0207,
faks: (372) 667 0290
Tellimine ja levit:
e-post: register@aripaev.ee
tel: (372) 667 0099,
faks: (372) 667 0300
Tellimine internetis:
www.aripaev.ee/tellimine
Äripäev veebis: www.aripaev.ee

Toimetus võtab endale õiguse kirju ja kaastõid vajaduse korral lühendada. Toimetuse kaastõid ei tagasta. Kõik ajalehes Äripäev ja tema lisaes avaldatud artiklid, fotod, teabegraafika (sh päevakajalised), majanduslikul, poliitilisel või religioosel teemal on autoriõigusega kaitsitud teosed ning nende reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma ASI Äripäev kirjaliku nõusolekuta keelatud. Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse, pn@eal.ee või tel (372) 646 3363.

KOLUMN

Vabas turumajanduses eesti **kultuur** ellu ei jää

Kui me tahame, et meie riik ja ühiskond seisaks tugevatel kultuurijalgadel, siis peame sellele peale maksma. Ja suhteliselt palju. Kõvasti rohkem kui meist suurema majandusega riigid. Sest Eesti on Mandri-Euroopa väikseim rahvusriik.

Kodanikena finantseerime ühiskassast iga päev haridust, meditsiini, korrakaitset, infrastruktuuri jne. Me ei kujuta ette, et kõik need hüved võiksid täielikult alluda turumajanduse loogikale, nii et maksaksime igatüki vaid selle osa eest, mida ise kasutame. Teoorias oleks see kindlasti võimalik. Sinuga juhtub õnnetus, sa kutsud politsei, kiirabi või tuletõrje, esitad pangakaardi. Kõigepealt PIN-kood ja alles seejärel lahendused sinu hädadele. Aga mis saab siis, kui hättasattunud pole raha? SMS-laen? Teoreetiliselt võimalik.

Kas kultuuriga on lood teisiti? 2/3 teatrite kuludest katab riik. Täieliku turumajanduse tingimustes hakkaks praegu 15eurone pilet maksma 45. Kui paljud suudaksid teatrit edasi armastada? Teatrid tegutsevad veel üsna lähedates tingimustes, kino ja kirjandusega on aga asjad karmid. Kivirähk ja Önnepalu konkureerivad Coelho ja Grishamiga. Öunpuul tuleb rinda pista Hollywoodi superarmeeaga.

Muusikute põli on pealtnäha veidi hõlpsam.

Instrumentaalteosed ei vaja tõlget ja nende eksport on selle võrra lihtsam. Kui Tüür kirjutab sümfoonia nurgale *made in Estonia*, siis Pärt saab märkida *made by estonian*. Väike vahe, aga ikkagi. Popartistidel tasub vaid emakeel inglise vastu vahetada ning muutuvad samuti piiri taga täiesti sõõdavaks. Kuid sellevõrra hääbub ka eesti identiteet, muutes nad globaalse muusikatööstuse juurteta müügiartiklik. Nagu Coca-Cola, mis segatakse valmis küll kohalikust veest ja ühestainsast salapärasest siirupist, kuid tulemus ei ole kunagi kohalik, vaid ikka seesama planeedi tuntuim jook. Inglise keel on täpselt nagu see siirup. Tee inglise keeles, ja sinu karikast juuakse igal pool ning ilma tüütute subtiitriteta.

Kõusaare kevadel valmiv mängufilm on ingliskeelne. Selles mängivad briti, rootsi ja eesti näitlejad ning seda ei turundata kui eesti filmi (välja arvatud Eestis muidugi). Kuigi autorid on eestlased. Millal kirjutab esimese ingliskeelse romaani Kivirähk? Ja kes selle pärast eesti keel-

ARMIN KÕOMÄGI
Ettevõtja ja kirjanik

» **Kultuur on meie rahvuslik DNA, vaimse tervise vundament. Ei saa seda ainult riigi kaela jätta.**

de tõlgib? Ma ei küsi seda muidugi tõsiselt. Kivirähk kirjutab eesti inimestele, aga ma olen veendunud, et varsti nad tulevad – noored eesti autorid, kes tipivad kaasaegsed romaanid inglise keeles, lootes lugejaid kõikidelt kontinentidelt.

Mida saame teha meie, Eesti kodanikud, Eesti ettevõtjad eesti kultuuri elushoidmiseks? Ma isegi ei julge küsida, mida me saaksime kõik koos teha kultuuri arendamiseks, sest vaadagem koraks põhiseaduse sõnastust: “Kõikumatus ussus ja vankumatus tahtes kindlustada ja arendada riiki /---/, mis peab tagama eesti rahvuse ja kultuuri säilimise läbi aegade.”

Kas põhiseaduse kirjapanijad mõistsid tõesti, et säilitamine on meie ambitsioonide lagi?

Et ratsionaalselt võttes oleme siiski hääbuv kultuur, millega saja aasta pärast saavad etnograafiahuvilised tutvuda Raadil asuvas Euroopa suurimas rahvamuuseumis. Ma hakkam tasapisi mõistma, miks proua Arul tuli takus on. Äkki tark muuseumirahvas tajub, et käes on eesti kultuuri *oil peak*, millest edasi algab allakäik. Vähemalt Eesti Rahva Muuseumi küll madalates ambitsioonides süüdistada ei saa. Louvre, Ermitaaž, Cheopsi püramiid, ERM. Kõigi maade muumiad, ühinege!

Ent kuidas rahustada neid tublisid Maarjamaa mehi ja naisi, kes ei suuda taluda mõtet, et nende lapselapsed kord oma lapsi võõras keeles magama hakkavad äiutama? *Are you sleeping, are you sleeping? Brother Jüri, sister Mari?* Väljavaated, et poole sajandi pärast mõnda Jüri või Marikest hällis saab kiigutada, on kesised. Pigem on Marcus, Kevin, Laura ja Sandra need rüblilud, kellele *United-Mati* ühtse standardiga liiva silma puistab.

Agas ikkagi, kas tänapäeva maailmas on meil üleüldse pääsu võõrkeelsete unenägude eest? Ja mis on sellel kõigil pistmist eesti kultuuriga? Mul ei ole muud soovitus kui et vaadake, kuulake ja lugege kõike tarka ja kaunist, mis eesti keeles teie ette ilmub. Laenutage raamatukogust, kui teil raha üldse ei ole, ostke pilet, kui teil seda puru veidike ikkagi on. Kiitke, kui meeldib, laikte, kui ei meeldi, küsige valju häälega juurde ja inustage tegijaid aplausiga. Kultuur on tähtis, see on meie rahvuslik DNA, vaimse tervise vundament. Ei saa seda ainult riigi kaela jätta. Riik ju väike ja teda on ainult üks, aga meid on oi-oi kui palju – ettevõtteid on Eestis sada tuhat, inimesi on... Noh, selle saame ka varsti teada.

REPLIIK

Kuidas hinnatõusu **uudist** lugeda?

Eesti Energia eilne meediahommik oli tõsisem avalöök tarbijate ettevalmistamiseks aastavahetusel toimuvale järsule elektri hinna tõusule. Iseenesest on uudis ammu teada, kuid väikest arutelu väärrib viis, kuidas infot jagatakse.

Esiteks, ei olnud vastiku sõnumi väljaütlejaks mitte valitsusjuht või minister. Ka mitte Eesti Energia juht Sandor Liive, vaid juhatuse liige Margus Rink. Tavapärase viis halbade uudiste teatavaks tegemisel.

Teiseks, üsna üllatav on kasvunumbri “50%” rõhutamine.

MEELIS MANDEL
peatoimetaja

» **Nüüd on otsustatud siis numbrisokk ära teha.**

Seni on räägitud kangekaelselt nii umbes paarikümneprotsendilisest kasvust ja lisatud, et ega täpselt ei tea elektri börsihinda tulevikus. Nüüd on otsustatud numbrisokk ära teha. Mine tea, ehk reaalne tõus nii suur tulegi.

Kolmandaks, räägitakse konkurentsist elektriturul, mis aastavahetusest tavatarbijale avaneb. Tavalise kodutarbija jaoks võib ehk tõesti mõnel üksikul juhul Latvenergo oma teenust pakkuma hakata, kuid Skandinaavia elektritootjat/vahendajat väike tarbija küll ei huvita. Tavaline inimene jääb

elektrit ostma ikka Eesti Energialt, kelle käes võrk. Lihtsalt jaanuariarve tuleb järgmises veebruaris järsult kopsakam.

Neljandaks juhin tähelepanu meediahommikul välja toodud jutule, et elektrit juba praegu vabaturult ostev ettevõtte on rahul ja et 50% kõrgema hinnaga kompenseerivat teadmine, et nendega tegeletakse. Ma olen rääkinud mitme vabaturult elektrit ostva ettevõtte juhiga ja mitte ükski neist ei ole rahul sellega, et hind on kõrgem. Ma ei kujuta ette, kes sellist rumalat juttu võis ajada. Kas üldse?

KODUTARBIJALE KALLINEB UUEL AASTAL ELEKTER CA 50% VÕRRA. Elektrienergia hind hakkab kliendile olema ca 50% kõrgem suletud turu hinnast.

ÜHEMEHEFIRMA PETTIS PANKADEST MIL-JONEID. Nädala eest lõppes omal ajal poole miljardi kroonise käibega ettevõtte Intopex Chemicals AS pankrotimenetlus. Nüüd on firmal ees kriminaalmenetlus.

KAPO JUHTIVSPETSIALISTI ALEKSEI DRESSENIT KAHTLUSTATAKSE RIIGIREETMISES. Kapo juhtivtöötaja Aleksei Dressenile esitati riigireetmise kahtlustus, teavitasiid riigiprokuratuur ja kaitsepolitsei amet.

NOKIA TÕUS EUROOPAS ON ALANUD. Viimased andmed näitavad, et Nokia Lumia telefonidel läheb Euroopas põhjendatult hästi, kirjutas New York Times.

TOIMETAJA VEERG

Poliitilise moraali kriis algab üleolevast suhtumisest

President Toomas Hendrik Ilvese sõnu kasutades on meil käes poliitilise moraali kriis. Hoolimata tülipimusest, mida sõna "kriis" esile kutsub, peab kahjuks nõustuma. Seetõttu soovin vabariigi aastapäeva puhul tervitada meie valitsuserakondi. Eelkõige neist sõltub, kes me riigina oleme, kuhu läheme.

HANNES SARV
ajakirjanik

„**Soovin Vabariigi aastapäeva puhul tervitada valitsuserakondi.**

Suhtumine ärritab. Poliitilise moraali kriis ei avaldu pelgalt selles, et ühed poliitilised jobud, olgu nad mis tahes erakonnas, varastavad teiste kirjavahetust. Ega selles, et kord end ärimehes ja siis jälle poliitikuks tituleerivad tüübid rikastuvad elamislubadega äritse-des. Moraalikriis pole ainuüksi see, et osa ärimehi maksab külma rahuga ettevõtte kaudu kinni poliitikute valimiskampaaniaid ja samad poliitikud neile ühiskonna arvel soodsaid tehinguid võimaldavad. Muidugi, see on väljapaistev osa, ent selle kõrval on veel midagi, mis läheb üldnimetuse "suhtumine" alla. Erakonnajuhtide, valitsuse liikmete, riigikogu liikmete suhtumine valijasse, aga ka omaenda erakonna liikmetesse. Ma ei mõtle ainult peaministrit, kes on rahva eest nii pi-

ka sammuga ära suusatanud, et ei suuda inimesi mõnitava sõnavaliku pärast vabandada. Vastupidi – oma avalduses pärast riigikogu ees peetud fooliumikõnet nõudis ta vabandamist kelleltki teiselt. Ei saanud aru, kellelt – nendelt, kes tema nõmeda käitumise tänavale tulles hukka mõistsid?

Riigikogu liikmed võtsid Ansipi kõne vastu laia rahuloleva naeruga. Mulle tundub, et see naer ilmestab valulikult üleolevat suhtumist. Näide – Delfi küsis möödunud nädalal riigikogu liikmelt Marko Pomerantsilt, kelle nime alt töölt vabatahtlikult lahkumise hüvitist kärbitakse, kas parlamendisaa-

diku sarnase lahkumise korral makstava 6kuulise palgahüvitise võiks samuti üle vaadata? Pomerants vastas lühidalt – sel-line debatt ei vii kuhugi. Seda saab ka teisiti lugeda – ma pean ennast teist paremaks. IRLi uus juht Urmas Reinsalu rääkis sel nädalal vaimsest kodust, ehkki tema juhitud kodu paistab silma kui erakond, kus osa liikmeid tunneb end teistest paremini. Et end halvasti tundvad inimesed erakonnast üheaegselt lahkuvad, ei oska ma teisiti tõlgendada kui suhtumisprobleemi – hästi tundvate erakonnaliikmete üleolev suhtumine.

Nakkav probleem. Näib, et sarnased suhtumise probleemid on hakanud valitsema igal poliitilise elu tasandil ja kanduvad üle ühiskonnale tervikuna. Samas tundub, et see ei jää vastuseta. Suurem osa ühiskonnast, kes end nii hästi ei tunne, on valmis tulema tänavale, valmis streikima, et näidata oma meelsust väiksemale osale – neile, kes tunnevad end hästi. Selle rahulolematusega peavad valitsejad tegelema, kui nad soovivad valitseda. Nad ei saa seda aga teha, kui ei korrigeeri oma üleolevat suhtumist.

KOMMENTAAR

Lääs vajab immigrante

Araabia kevade tipus painas paljusid eurooplasi õudusunenägu kontinendil kaldaid tabavast immigrandide lainest. Lainet ei tulnud, kuid kaasnenud immigratsioonivas-tane populism väljendub uues trendis: migratsioon Euroopasse ja USAsse on laias plaanis seiskunud. Paljudes riikides emigreerub rohkem inimesi, kui immigrereub, peamiselt töökohtade vähenemise tõttu.

Pööre on üks suurimaid alatahtsustatud lugusid 2011. aastal, arvud on jahmatavad. Näiteks kaotab Hispaania 2020. aastaks pool miljonit elanikku. Võrdluseks aastatel 2002–2008 riigi elanikkond kasvas 700 000 võrra. Sarnane trend on ka mujal Euroopas. Kuigi fakt üksinda ei vaigista immigratsioonivas-taseid, annab see riikidele rohkem hingamisruumi, et parandada ja tugevdada lõhutud süsteemi uute maaleasujate vastuvõtmiseks ja integreerimiseks. Immigratsiooni vaibumisel on meil tekkinud võimalus purustada müüte – näiteks et enamus immigrante siseneb ebaseaduslikult või et immigrandid asendavad olemasolevaid töötajaid.

PETER SUTHERLAND
Harvardi Ülikooli professor

„**Immigratsioon on vajalik heaolu ja kasvu tagamiseks peaaegu kõigis OECD riikides.**

Samuti oleks kasulik selgitada, et immigratsioon on vajalik heaolu ja kasvu tagamiseks peaaegu kõigis OECD riikides.

Kui lääne ja muud (nagu Jaapan) vananevad ühiskondadel ei õnnestu viia läbi immigratsiooni õigesti, on nad murettekitavalt ettevalmistamata ajaks, kuid saabub tõeliselt laine: beebibuumi põlvkonna pensionile minek lähimal kahel aastakümnel. Vahed tööturul saavad olema üüratud – alates tarkvaraspetsialistist kuni arstini kuni koduabiliseni. Euroopa Liidu töötajad kahaneb peaaegu 70

miljoni töötaja võrra järgneval 40 aastal. Märkimisväärse immigratsiooni puudumisel, koos märksa kõrgema pensionieaga, Euroopa majandused ja sotsiaalsed võrgud kanguvad.

Prioriteet on selge. Peame paremini mõistma, kuidas meie majandused arenevad lähikümnenditel ja ümberkorraldama haridussüsteemi tootmeks vajalike oskustega töötajaid. Ja seal, kus on selge, et läheb vaja immigrandide abi, peame nad identifitseerima, kutsu-ma, integreerima ja kaitsma.

Jämedalt kolmandik migrante liigub arenenud riikide vahel, teine kolmandik arenevate riikide vahel ja vaid kolmandik arenevatest riikidest arenenud maadesse. Kõrgelt kvalifitseeritud töötajad, nagu insenerid ja pankurid, lahkuvad Hiinasse. Miljonid inimesed Kagu-Aasiast liiguvad Lähis-Itta tööle jne. Rääkides migratsioonist oleme kõik ühes paadis ja see lekitab. Alustades aastast 2012 peaksid riigid kahekordistama pingutused olukorra parandamiseks.

© PROJECT SYNDICATE

23. veebruar 2012 ÄRIPÄEV
toimetaja Harry Tuul, tel 667 0182, e-post harry.tuul@aripaev.ee

Äriteenused

TEL 667 0105, reklaam@aripaev.ee

reklaam

FREOONID

R404a, R134a,
R407c, R410a,
R22- asendusaine

Transport üle Eesti

OÜ Blg Components
Kadaka tee 5 Tallinn
tel +372 5092968
Kauba 33 Kohtla-Järve
tel +372 56509977
info@blg-components.ee

Eestimaa on ilus!

PUHKA EESTIMAAL

www.maaturism.ee

VÕLGLASED SOOMES?

Kiirhagiavalduste esitamine tasumata arvete alusel. Nõustamine eesti keeles.

Mauren OÜ Seppo Maunula
info tel 55 64 64 74, seppo@mauren.ee

KAARDID ENNUSTAVAD

Tel 900 1727 • 24 h

Hind 1,09 €/min
Sooduspakkumine: www.ennustus.ee
Kätelt ennustamine veebis: www.hiromantia.eu

ABC RENT

BRONEERI, MAKSA, SÕIDA!

abcrent.ee

7. märtsil ilmub Äripäeva vahel A4 formaadis erileht

KINNISVARA

Reklaamide broneerimine ja materjalide esitamine
23. veebruarini

Kujundatud reklaamide esitamine
28. veebruarini

Reklaami projektijuht: **Andres Koger**
andres.koger@aripaev.ee
Tel **667 0030**, Faks **667 0200**

Äripäev

Kiira Kahn

25. veebruar (sünd 1932),
töötanud Eesti Raadios

Eesti Ajalehtede Liit
õnnitleb

Andres Ammas

25. veebruar (sünd 1962),
töötanud Lääne Elus

Eesti Ajalehtede Liit
õnnitleb

Best Sales
bestsales.ee

Kuidas korraldada tõhusalt telefonimüüki?

Kas ja kuidas korraldada telefonimüüki?
AT Treeningute koolitaja **AIRA TAMMEMÄE**

Kuidas valida ja õpetada telefonimüüjat?
Meinson Konsultatsioonide koolitaja **OLGA MEINSON**

Kuidas tasustada ja motiveerida telefonimüüjat?
Starmani teenindus- ja müügidirektor **JAANO INNO**

Kuidas on telefonimüük korraldatud SEB-s?
SEB Panga kontaktikeskuse divisjoni direktor **KRISTI UNT**

Kuidas kombineerida majasisest ja sisseostetavat telefonimüüki?
Viasati telefonimüügi juht **ERIK HEINSAAR**

Viasati müügidirektor **AET VIIRA**

Runway International OÜ tegevjuht **ALEKSEI KUROY**

Müügipartner OÜ tegevjuht **TRIIN VELLEMÄE**

Müügimeistrite AS tegevjuht **TARMO LAUS**

MTÜ Abikäsi tegevjuht **MARKO SIMBERG**

OÜ Müügiprofid tegevjuht **MARILIN UIBO**

SEMINAR
28. veebruaril
Hotellis Meriton

Äripäev Meriton Hotels

Seminari hind 199 eurot (+km).
Lisainfo ja registreerimine
telefonil **667 0411** või
www.seminar.aripaev.ee

TÕUSJA

Kuulujutt ühinemisest General Motorsiga pani firma aktsia rallima.

PSA Peugeot Citroen

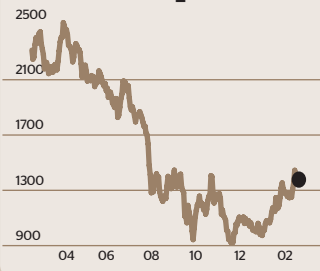
16,23 EUR +12,75% ▲

LANGEJA

Üleeile tõusnud kaevandus-sektor kustutas eilsega kogu edu ära.

Vedanta Resources

1382,0 GBp -4,89% ▼

ÄRIPÄEV 23. veebruar 2012

toimetaja Romet Kreek, tel 667 0192, e-post romet.kreek@aripaev.ee

TULEMUS

Merko Ehituse kahjum 5,7 miljonit.

Varsti on oodata dividendiotsust

ROMET KREEK
romet.kreek@aripaev.ee

Varade väärtuse 6,0 miljoni eurose allahindluse tõttu sai Merko Ehitus neljandas kvartalis 5,7 miljoni eurose koondkahjumi (emaettevõtete omanike osa).

Kuna ehitushinnad tõusid kiiremini kui müügihinnad, hindas kontsern 2011. aasta IV kvartalis ümber arendusprojektide kasumlikkust ning hindas 4,6 miljoni euro võrra alla varudes kajastatud kinnistuid ning 1,4 miljoni euro võrra pikaajaliste finantsinvesteeringute all kajastatud ühisprojektide kinnistuid.

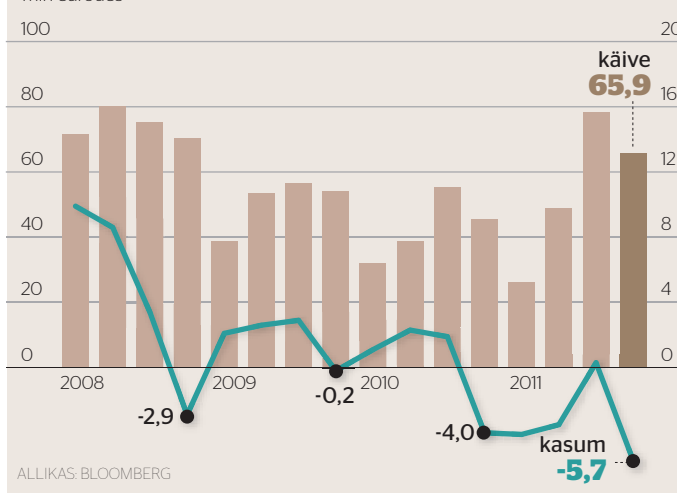
Arendustegevuse tsüklilisus mõjutab tulemusi. "Infrastruktuuriobjektide ehituse osakaalu suurenemine 2011. aastal on oluliselt kasvatanud sesoonsuse mõju kontserni kvartaalsetele majandustulemustele (2011. aasta I kvartali müügitulu 26,2 miljonit eurot, II kvartali müügitulu 48,9 miljonit eurot, III kvartali müügitulu 78,3 miljonit eurot võrreldes 65,9 miljonit euroga IV kvartalis)," teatas ettevõtte börsile.

Sesoonsuse mõju ettevõtte 2011. aasta IV kvartali müügituludele leevendas tavapärasest soojem talv. Arendustegevuse tsüklilisust mõjutas IV kvartalis Pallasti büroohoone müük 3,2 miljoni euro eest ning korterite müük summas 5,9 miljonit eurot, mis moodustas 32,6% korterite aastast müügitulust.

Võrdlus

Neljal aastal ei ole Merkol õnnestunud neljandas kvartalis kasumit teenida

mln eurodes

Puhaskahjumiks kujunes 6,027 miljonit eurot, mida on 47,7 protsenti rohkem kui aasta varem. Ärikahjum kasvas 48,7 protsenti, 5,96 miljonile eurole. Käive kasvas 44,4 protsenti, 65,9 miljonile eurole.

Mis mõjutab lähikvartalite ehitusturgu? "Regiooni eratellijate kindlustunne tuleviku suhtes on võrreldes aasta algusega langenud ning seetõttu puudub huvi uute hoonete/rajatiste ehitamise vastu.

Eesti eurole üleminek ei ole oluliselt elavdanud välisinvesteeringute aktiivsust piirkonnas ega avaldanud loodetud positiivset mõju ehitusturule. Endiselt tuleb enamik uusi ehituslepinguid avalikust sektorist ning on rahastatud Euroopa Liidu struktuurifondide vahenditest," on kirjast börsiteates.

Merko hinnangul naudidavad turule jäänud vähesed tellijad (riik, omavalitsused) oma positsiooni – karmistuvad töövõtjatele esitatavad nõudmised garantiidele ning maksetähtaegadele, kasvab koormus ettevõtete käibevahenditele ning üha määravamaks muutub ettevõtete võimekus tulla toime likviidsuse ja rahavoogude juhtimisega.

Sisendhindade suure volatiilsuse tõttu on projektide eelarvestamine ja planeeritud kuludega valmis ehitamine on Merko hinnangul endiselt keeruline ning toob endaga kaasa täiendava riski fikseeritud hindadega ehituslepingute täitmisel. "Aina sagedamini tühistavad tellijad hankekonkursside, kuna esitatud pakkumised ei vasta 2009/2010. aastal koostatud eelarvetele ning projekti rahastamiseks eraldatud vahendid on eba piisavad," kirjutas Merko.

Aasta esimesel poolel aktiveerunud uute korterite ehitus Tallinnas ning Vilniuses on aasta teisel poolel selgelt pidurdunud. Ehituse sisendhindade kiiret tõusu võrreldes korterite müügihindadega peab Merko oluliseks piiranguks uute elamuehitusprojektide käivitamisel lähitulevikus.

"Seoses suureneva ebakindlusega majanduskeskkonnas on korterite ostjad asunud äraootavale seisukohale ega kiirusta ostuotsuste tege-

Kindlasti püüame edaspidi sisendhindadest tulenevaid riske paremini maandada, sisendhindade tõusust on ka kliendid aru saanud.

Merko Ehituse juhi Andres Trinki sõnul vajavad sisendhindade riskid paremat maandamist

FOTO: ANDRAS KRALLA

2,5

miljardi dollariga soovib Hiina suurima e-kaubandusfirma Alibaba suuraksionär osta välja ülejäänud aktsionärid. Uudise mõjul tegi aktsia viimase 4 aasta suurima tõusu.

Andres Trink:
ehitushindade kasvu
tempo ületas ootusi

Ehitushindade kasvutempo ületas ootusi, mille pealt Merko Ehitus oli 2009. ja 2010. aasta lepinguid sõlminud, ütles ettevõtte juhatuse esimees Andres Trink eile vastuseks küsimustele majandustulemuste kohta.

“Kindlasti püüame edaspidi sisendhindadest tulenevaid riske paremini maandada, sisendhindade kasvust on ka kliendid aru saanud,” ütles ta. “Aasta koondtulemusega ei saa kindlasti rahul olla, kuigi osaliselt on kahjuminiumbri põhjuseks asjaolu, et otsustasime tulevikuväljavaateid konservatiivselt hinnata, eelkõige just arendusprojektide osas, millega kaasnes kinnistute ümberhindlus.”

Trinki sõnul andsid neljas kvartal ja teine poolaasta tervikuna eriti Eesti ehitustegevuse kohta kindlust, et kasumlikkuse trend paraneb. "Teenisime arendus- ja ehitustegevusest juba 3,1 miljonit eurot brutokasumit, erinevalt esimesest poolaastast, mil kandsime jätkuvalt varasematel aastatel sõlmitud lepingutega seotud kahjusid," jätkas ta.

Millised võiksid olla sel aastal kolm märksõna Eesti ehitusturul ja kinnisvaraarenduses?

misel. Pankade valmisolek finantseerida arendustegevust ning elamispindade lõppostjaid on hea Leedus ja Eestis ning rahuldab Lätis,” kirjutas Merko. “Ebakindlus Euroopa ning USA rahaturgudel on räsitud investorite kindlustunnet ning selle tulemusena võib oodata globaalse nõudluse vähenemist ehitusteenuse järele. Nõudluse vähenemisest tingituna võib oodata tulevikus globaalsete sisendite (teras, naftaproduktid) odavnemist, mis võib lühiajaliselt parandada juba sõlmitud ehituslepingute kasumlikkust. Samas raskendab selline ebaselguse jätkumise ehituskettori arengu võimalusi keskpikase perspektiivis.”

**Ettevõtte käive ületas tugevalt analüüti-
te ootuseid.** LHV ootas Merko Ehituselt neljan-
das kvartalis 23,4protsendist aastast käibekas-
vu. Käibeprognoos on 56,3 miljonit eurot. Kah-
jum peaks ootuse kohaselt vähenema 4 miljonilt
eurolt 1,1 miljonile, prognoosis LHV enne teadet
väärtuste mahakandmist kohta. Aktsia oli saa-
nud neutraalse soovitus 6,20–6,90 eurose õigla-
se väärtuse vahemikuga.

Evli Pankl analüütiik Joonas Joost soovib akt-sia osakaalu portfelli vähendada, hinnasiht lan-getati 6 eurole. "Langetasime varade allahindluse teate järel ka oma hinnasihi varasemalt 6,30 eu-rolt 6,00 eurole," ütles Joost enne tulemuste aval-damist. "Ootame 56,6 miljonit eurost käivet ja 5,9 miljonit eurost ärikahjumit, mida mõjutas hiljuti teatatud varade allahindlus. Ilma allahindluseta on ärikasumi ootus 0,0 miljonit eurot."

SEB Enskilda soovib aktsiat müüa, hinnasiht on 6,22 eurot. Swedbank soovib aktsiat osta, hinnasiht on 6,63 eurot.

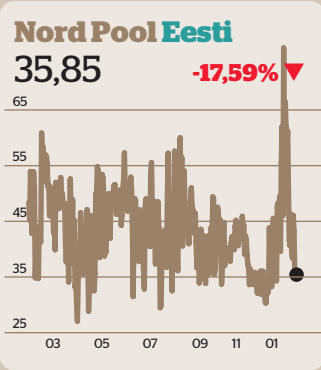
Eratellijate kindlustunne tuleviku suhtes on pigem langenud, eelkõige Lätis-Leedus. Uute korterite ehitamise osas oleme etevaatlikud. Avalik sektor, sealhulgas Euroopa Liidu vahenditest finantseeritavate projektidega, on domineeriv klient, kes püüab tempot dikteerida – karmistab nõudmisi garantiidele ja tähtaegadele, mistõttu jätkuvalt on määrav ehitusettevõtte likviidsus. Sisendhindade volatiilsus sunnib ehitajaid riske tulevikus praegusest enam kliendiga jagama. Jälgime tähelepanelikult globaalseid trende, kus nõudluse kahanemine võib mõjutada ka mõningate toorainete nagu terase ja naftaproduktide hinda positiivses suunas.

Millised on selle aasta ootused? Minu ootused on kindlasti seotud meie tütarettevõtete kasumlikkuse paranemisega, eriti Lätis ja Leedus, kus kuld tuleb ehitusmahtudega vastavusse viia ning sisendhindade riske paremini maandada.

Kas Merko Ehitus maksab tänavu dividendi? Dividendi asjus teeme ettepaneku aktsionäride üldkoosolekule, tuleme sellele teema juurde lähitulevikus.

ELEKTER

Elektri hind on aktsiaturgudest oluliselt volatiilsem.

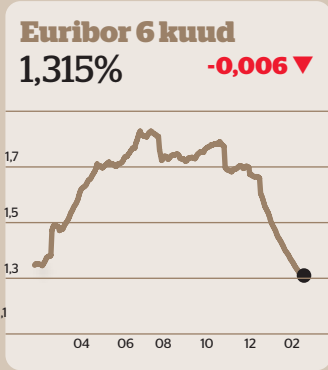
VALUTA

S&P kärpis eurotsooni riikide reitingut, mis langetab ka eurot.

INTRESS

Euroopa Keskpanga baasintressimäärade langetamine surub Euribori alla.

Ä RAHA

Kommertspankade intressitooted

pank	jooksev hoius %		tähtajaline hoius %								
	keskmiselt kuu jäälgilt (10)	kuu püsijäälgilt	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	2 aastat	3 aastat	min summa
Sampo Pank****	0,10	0,10**	0,40	0,65	0,90	1,20	1,25	1,25	Kontakteeurage pangaga		65/300(4)
Swedbank***	0,10 (7)	-	-	-	0,90	1,20	1,45	1,65	1,65	1,65	190
Swedbank			0,60	0,80	1,00	1,30	1,55	1,75	1,75	1,75	6000
Tallinna Äripank		0,05	0,95	1,15	1,30	1,55	1,60	1,90	2,00	-	200
Tallinna Äripank (3)		0,05	1,15	1,35	1,50	1,80	1,90	2,20	2,30	-	200
Nordea Pank	0,10		0,55	0,75	1,00	1,30	1,50	1,70	-	-	320
Citadele Pank	-	-	1,20	-	1,50	1,80	2,00	2,40	2,60	2,70	100
Marfin Pank Eesti	-	0,20	1,75	1,90	2,10	2,60	2,90	3,50	3,80	4,00	350
DNB	0,25 (7)	-	1,15	-	1,60	1,80	1,90	2,00	2,05	2,10	300
UniCredit Bank	0,10 (9)	-	1,30	1,35	1,40	1,55	1,70	1,90	-	-	300/3000 (9)
SEB	0,10	0,15	0,15	0,40	0,60	0,90	1,10	1,50	1,60	1,75	100***
LHV Pank	0,20 (10)		1,30	1,50	1,70	2,00	2,20	2,30	2,30	2,30	500
Krediidipank	-	0,10	0,85	1,00	1,15	1,50	1,70	2,00	2,20	2,50	100/200(4)
BIGBANK		-	0,50	0,55	0,60	1,20	1,20	2,00	3,20	3,90	300-1500
BIGBANK	-	-	-	-	-	1,20	1,20	2,00	3,20	3,90	1500-30 000
BIGBANK	-	-	-	-	-	1,30	1,30	2,10	3,30	4,00	üle 30 000

tähtajaline hoius %, USD							
pank	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	min summa
Sampo Pank	0,20	0,30	0,45	0,70	0,85	1,00	
Swedbank	-	-	0,15	0,35	0,55	0,80	250
Swedbank	0,10	0,15	0,20	0,40	0,60	0,80	8400
Tallinna Äripank	0,20	0,25	0,40	0,65	0,80	1,00	200
Citadele Pank	0,50	-	0,80	1,00	1,20	1,40	100
Marfin Pank Eesti	0,60	0,70	0,80	1,10	1,20	1,30	500
DNB	0,25	-	0,35	0,60	0,90	1,25	300
UniCredit Bank	0,25	0,30	0,35	0,50	0,70	1,00	300/3000(9)
SEB	0,05	0,05	0,10	0,35	0,55	0,70	200
LHV Pank	0,70	0,80	1,00	1,20	1,40	1,50	700
Krediidipank	0,15	0,20	0,30	0,55	0,70	0,90	100/200 (4)

kursid on päeva jooksul korrigeeritavad * maks 1999 eurot ** juriidiline isik **avades tähtajalise hoiuse internetipangas, on intressimäär kuni 0,10% kõrgem (3) personaalpang, klientidele (4) kontoris (6) internetipanga tähtajalistele hoiustele (7) päevalõpu kontojärgilt; (9) juriidilisele isikule/ eraisikule (10) LHV Pangal minimaalselt järgilt ** 2- ja 3aastaste hoiuste intressimäärade tutvumiseks kontakteeruge pangaga

Pankade kontaktandmed

SEB Torinimäe 2, Tallinn, tel 665 5100
SWEDBANK Liivalaia 8, Tallinn,
tel (24h) 631 0310, e-post: info@swedbank.ee
TALLINNA ÄRIPANK Vana-Viru 7, Tallinn,
tel 668 8088, faks 668 8089
NORDEA PANK Liivalaia 45/47, Tallinn,
tel 628 3300, faks 628 3201
e-post: tallinn@nordea.com
SAMPO PANK Narva mnt 11, Tallinn,
tel (24h) 680 0800, e-post: info@sampo-
pank.ee,
CITADELE PANK Roosikrantsi 2, Tallinn,
tel 770 0000, faks 770 0001, e-post: info@
citadele.ee
BIGBANK Rütüli 23, Tartu, tel 1333,

faks 737 7582, e-post: bigbank@bigbank.ee,
www.bigbank.ee
MARFIN PANK Eesti Pärnu mnt 12, Tallinn,
tel 680 2500, faks 680 2501
BANK DNB Tartu mnt 10, Tallinn,
tel 686 8500, faks 686 8501,
e-post: info@dnb.ee, www.dnb.ee
AS UNICREDIT BANK EESTI FILIALIA Liivalaia 13,
Tallinn, tel 668 8300, www.unicreditbank.ee,
e-post: kliendiinfo@unicreditgroup.ee
LHV PANK Tartu mnt 2,
tel 680 0400, fax 680 0402,
e-post: lhv@lhv.ee, www.lhv.ee
EESTI KREDIIDIIPANK Narva mnt 4, Tallinn,
tel 669 0941, faks 661 6037

Tallinn

aktia	sulgemiss- hind, EUR	muutus eelml, %	käive, EUR	P/E	ROE	P/B	divid. tootlus
Arco Vara	2,240	-0,09	2 334	-	-11,1%	0,45	0,0%
Baltika	0,130	-2,82	2 380	-	-46,2%	1,00	0,0%
Ekspress Grupp	1,130	-2,59	1 421	14,0	6,2%	0,87	0,0%
Harju Elekter	2,642	0,00	0	17,8	6,5%	1,16	2,3%
Järvevana	0,400	0,00	0	-	-0,1%	0,48	0,0%
Merko Ehitus	6,600	-2,91	15 308	-	-9,8%	1,01	1,5%
Nordecon	0,949	1,93	19 755	-	-37,0%	1,04	0,0%
Olympic EG	1,300	-0,54	146 879	21,7	12,3%	2,68	0,0%
Premia Foods	0,677	2,58	6 762	-	-4,0%	0,63	1,5%
Silvano FG	3,240	-0,31	12 614	4,2	76,0%	3,21	1,5%
Tallink Grupp	0,618	-0,32	153 807	10,9	5,4%	0,59	0,0%
Tin Kaubamaja	5,575	-0,45	8 818	9,8	17,9%	1,74	5,0%
Tallinna Vesi	7,230	-0,01	5 784	6,7	30,3%	2,03	11,1%
Trigon PD	0,285	0,00	0	80,2	0,4%	0,33	0,0%
Viisnurk	1,658	1,78	8 599	2,5	37,7%	0,94	3,0%

P/E arvutatud viimase nelja kvartali vahearuande (kui on olemas, siis rahvusvahelise raamatupidamisstandardi (IAS) kohase) konsolideeritud puhaskasumi põhjal

Vilnius

aktsia	sulgemis- hind, EUR	muutus eelm. %	P/E	P/B	divid. tootlus
City Service	1,740	-2,25	7,1	1,1	4,2
Grigiskes	0,603	-0,66	14,0	1,4	1,0
Invalda	1,920	0,00	-	0,8	-
Linas Agro	0,477	0,21	13,4	1,0	-
Snaige	0,495	0,00	-	1,9	-
TEO LT (Telekomas)	0,650	0,00	11,2	1,7	8,0

Helsingi

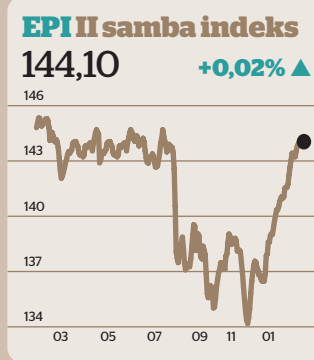
aktisia	sulgemis- hind, EUR	muutus eelml. %	P/E	P/B	divid. tootlus
Elisa Comm.	16,95	-2,14	13,1	3,2	7,7
Finnair	2,53	1,61	-	0,4	-
Fortum	18,36	-1,13	9,2	1,7	5,4
Neste Oil	9,66	-1,43	15,6	1,0	3,6
Nokia	4,19	-0,85	-	1,3	9,6
PKC Group	15,70	-1,07	13,2	2,4	3,5
Stockmann	17,77	-4,15	41,2	1,5	4,6
Stora Enso	5,72	-1,89	13,3	0,8	4,4
UPM Kymmene	10,59	-1,40	12,1	0,7	5,2
YIT	16,45	0,00	16,6	2,2	4,0

Tööstusuudised
www.toostusuudised.ee

18 INVESTOR investeerimisfondid

ÄRIPÄEV 23. veebruar 2012

toimetaja Raivo Sormunen, tel 667 0173, e-post turud@aripaev.ee
reklaamiosakond, tel 667 0105, e-post reklaam@aripaev.ee

Fantastiliste Naiste Päev

8. märtsil
Lillepaviljonis,
Pirita tee 26, Tallinn

Äripäev

Seminari soodushind kuni 01.03.2012 registreerudes 189 eurot (+km), hiljem registreerujatele 239 eurot (+km). Kahe või enama inimese osalemisel ühest maksjaettevõttest kehtib hindadele soodustus 5%. Lisainfo ja registreerimine telefonil 667 0411 või www.seminar.aripaev.ee

Sotsiaalne ja isiklik ambitsioon

Kuidas viia Eesti ühiskond tasakaalu ja vähendada naispuuet? **Raul Rebane**
Kogemuslugu. Kuidas on lood naisstereotüüpi-dega Euroopas? **Siiri Oviir**
Kes kardab sookvoote? **Marianne Mikko**
Kuivõrd on palk naisjuhi väärtuse mõõt? **Annika Uudelepp**
Kui suur julgustükk on olla naisjuht? **Tea Varrak**
Kuidas oma elu muuta? **Mare Pork**
Kuidas ennast meeste maailmas kehtestada? **Kai Realo**
Kuidas naine pääseb oma imago loomisel stere-otüüpidest? **Kaja Tampere**

FONDID

reklaam

Avaron Asset Management

21.02

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Avaron Areneva Euroopa Fond A, EUR	3,06	3,17	3,11	-	13,72	-11,25	64,64	-	21 639 436
Avaroni Privaatportfell B, EUR	12,31	12,31	12,31	-	4,61	-1,07	22,38	-	3 594 299

Compensa Life

20.02

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Kasvuportfell, EUR	-	-	1,16	-	6,80	-12,60	22,50	-1,50	4 237 295
Võlakirjaportfell, EUR	-	-	11,24	-	1,60	2,20	-	-	342 550

Kasvuportfelli mahu info on antud seisuga 31.01.2012. Võlakirjaportfelli mahu info on antud seisuga 31.01.2012.

Danske Capital AS

21.02

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Sampo Pension 25, EUR	0,90	0,91	0,91	1,16	2,46	-1,88	4,21	1,45	9 436 144
Sampo Pension 50, EUR	1,04	1,05	1,05	1,61	3,64	-2,74	5,88	1,26	126 574 900
Sampo Pension Intress, EUR	0,82	0,82	0,82	0,76	1,07	0,42	2,94	2,75	2 711 561
Vabatahtlik Pensionifond Sampo Pension 100 Pluss, EUR	1,28	1,32	1,30	9,40	5,78	-4,75	10,46	2,29	2 666 425
Vabatahtlik Pensionifond Sampo Pension Intress Pluss, EUR	0,71	0,73	0,71	3,22	1,76	-0,13	3,50	0,00	113 526

Info teiste Danske Capitali ja Danske Invest fondide kohta on avaldatud veebilehel www.danskecapital.ee.

ERGO Funds

21.02

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
ERGO Pensionifond 2P1, EUR	0,88	0,88	0,88	0,01	1,29	3,05	4,92	3,77	7 177 231,23
ERGO Pensionifond 2P2, EUR	1,05	1,06	1,06	2,04	5,65	-4,64	11,95	0,67	32 990 560,40
ERGO Pensionifond 2P3, EUR	0,60	0,61	0,61	-	6,35	-8,99	-	-	1 095 382,05
ERGO Pensionifond 3P1, EUR	0,80	0,82	0,81	2,29	7,03	-3,29	-	-	447 306,13
ERGO Pensionifond 3P2, EUR	0,85	0,86	0,85	3,10	8,52	-4,98	-	-	487 083,97
ERGO Pensionifond 3P3, EUR	0,82	0,83	0,83	4,14	10,50	-12,93	-	-	526 910,74

LHV Varahaldus

21.02

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Pensionifond L, EUR	1,28	1,29	1,29	2,08	7,69	-2,87	13,62	3,19	100 113 514
Pensionifond M, EUR	1,02	1,03	1,03	1,35	5,10	0,20	12,04	5,01	13 344 892
Pensionifond S, EUR	1,10	1,11	1,11	0,81	2,69	2,96	10,08	6,55	20 016 630
Pensionifond XL, EUR	1,08	1,09	1,09	2,27	8,45	-4,15	13,91	4,05	26 382 938
Pensionifond XS, EUR	1,01	1,02	1,02	0,79	2,28	2,96	9,80	6,06	6 335 907
Täiendav Pensionifond, EUR	1,19	1,22	1,21	8,04	8,45	-4,69	15,15	1,21	4 077 218
LHV Pärsia Lahe Fond A, EUR	7,58	7,81	7,65	15,45	4,64	5,80	18,88	-	-
LHV Pärsia Lahe Fond B, EUR	4,84	4,99	4,89	15,45	4,64	5,78	18,87	-	4 201 601
LHV Maailma Aktsiad Fond A, EUR	8,15	8,32	8,24	13,96	13,43	-10,55	12,84	-	-
LHV Maailma Aktsiad Fond B, EUR	5,21	5,32	5,26	13,91	13,41	-10,57	12,83	-	1 454 063

Nordea Pensions Estonia

21.02

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Nordea Pensionifond A, EUR	0,88	0,89	0,89	2,36	6,8	1,07	10,98	0	32 704 684,72
Nordea Pensionifond A Pluss, EUR	0,72	0,72	0,72	3,08	8,46	-0,72	0	0	3 514 806,41
Nordea Pensionifond B, EUR	0,83	0,84	0,84	1,58	4,56	1,83	8,85	0	7 418 284,35
Nordea Pensionifond C, EUR	0,78	0,78	0,78	0,92	1,53	2,83	6,2	0	1 389 904,13
Nordea Pensionifond Aktsiad 100, EUR	1,05	1,07	1,06	13,38	9,92	-2,51	17,43	0	2 465 671,02
Nordea Pensionifond Intress Pluss, EUR	0,66	0,68	0,67	0,00	2,79	0	0	0	299 888,70

Fondivalitsejad

AVARON ASSET MANAGEMENT Narva mnt 5–58, Tallinn 10117 tel 664 4205, faks 664 4201, info@avaron.ee, www.avaron.ee
DANSKE CAPITAL AS Narva mnt 11, Tallinn 15015 tel. 675 2295, faks 675 2895, funds@sampopank.ee, www.danskecapital.ee, www.sampopank.ee
ERGO FUNDS AS A. H. Tammsaare tee 47, Tallinn, tel 610 6500, faks 610 6501, funds@ergo.ee, www.ergo.ee
AS GA FUND MANAGEMENT Roosikrantsi 11,

Tallinn 10119 Tel 680 2680, faks 680 2681 info@gafm.ee, www.gafm.ee
AS GILD PROPERTY ASSET MANAGEMENT Swiss House, Roosikrantsi 11, Tallinn 10119, tel 680 2630, faks 680 2631, info@gildrealestate.com, www.gildrealestate.com
LHV VARAHALDUS AS Tartu mnt 2, Tallinn 10 145, tel 680 0400, faks 680 0402, info@lhv.ee, www.lhv.ee
NORDEA PENSIONS ESTONIA AS Liivalaia

45/47, Tallinn 10145 tel 710 1250, faks 710 1251 eesti@nordea.com, www.nordea.ee
TRIGON FUNDS Viru väljak 2, Metro Plaza 5, korrus, Tallinn 10 111, tel 667 9200, faks 667 9201, fond@trigon.ee, www.trn.ee
AS SEB VARAHALDUS Tornimäe 2, Tallinn 15 010, tel 665 6565, faks 665 7122, fondid@seb.ee, www.seb.ee
SWEDBANK INVESTEERIMISFONDID AS Liivalaia 8, Tallinn 15038, tel 631 1606, faks 631 1636, funds@swedbank.ee www.swedbank.ee/fondid

Maaklerifirmad

COMPENSA LIFE VIENNA INSURANCE GROUP SE Roosikrantsi 11, Tallinn tel 610 3000, faks 610 3010 info@compensallife.ee, www.compensallife.ee
LHV Tartu mnt 2, Tallinn, tel 680 0400, faks 680 0402

MARFIN PANK EESTIAS Pärnu mnt 12, Tallinn, tel 680 2500, faks 680 2501
SAMPO PANK Narva mnt 11, Tallinn, tel 630 2104
SEB ENSKILDA EQUITIES Tornimäe 2, Tallinn, tel 665 6622, faks 665 6802

MANDATUM LIFE INSURANCE BALTIC SE Viru väljak 2, Tallinn, tel 681 2300, info@mandatumlife.ee, www.mandatumlife.ee
SWEDBANK AS Liivalaia 8, Tallinn, tel 631 0310, faks 631 0410

Gentleman

Hea reklaamiklient!

2008. aasta aprillist hakkas Äripäeva lugejatele ilmuma elustiilajakiri Gentleman. Nüüd, peale väikest pausi on Gentleman taas Äripäeva vahel. Ajakirja on mõeldud nautlejale ja visionääridele, ilmub koostöös itaallastega.

Gentleman on mõeldud meestele, kes naudivad elu, ja naistele, kes tahavad end meeste kõrval hästi tunda. Kosmopoliitse hoiakuga väljaandes leidub teemasid kõigest, mis võiks ellu tuua vaheldust ja uusi ideid, äratundmisrõõmu ja üllatusi. Ajakirja kangelased on edukad ja tuntud mehed nii Eestist kui ka laiaast maailmast, kelle elustiil ja tööspidamised väärivad teistega jagamist. Loodame, et huvi tunnevad ka meie maitseelamustest alates kõrgtehnoloogia ja autodeeni välja. Vaadatakse ajatuid ja moodsaid sisekujundusi ning jagatakse kogemusi vaba aja sisustamisest.

Lisaks saavad lugejad ideid investeerimiseks nii kinnisvarasse kui ka kunstiväärustesse.

Tänu koostööle Gentlemani artiklite ja fotode osas õnnestub meil lugejateni tuua värsket materjali kogu maailmast. Ajakirja maht hõlmab 1/3 osas kohalikke artikleid ja 2/3 osas edastame artikleid oma ala tiptegijalt mujal maailmas.

Gentleman'i illustratiivne matrejal ning kujundus tervikuna on elegantne ja väljapeetud. Loodame, et väljande lugemine kujuneb põnevaks elamuseks.

Head lugemist!

Ilumise kuupäev 2012	Reklaampinna broneerimine ja materjalide esitamine kujundamiseks kella 17-ni	Kujundatud reklaamide esitamine kella 14-ni
16. märts	20. veebruar	7. märts
11. mai	16. aprill	2. mai
19. oktoober	16. september	1. oktoober
7. detsember	12. november	28. november

Tiraaž 14 000

Reklaami projektijuht
Andres Koger
tel 667 0030
Andres.Koger@aripaev.ee

Äripäev

3,3

protsendile kukkus ootamatult Norra detsembrikuine töötusemäär. Riigis on rekordilise tasemeni tõusnud avamere naftauurimis- tööd, mis suurendavad tööhoivet.

» Ian Taylor: Iraanlased tahavad praegu hinna ajada nii kõrgele kui võimalik, et kompenseerida väiksemaid ekspordimahtusid. Usun, et Iraan on tänu sanktsioonidele praegu juba kergelt plussis.

Maailma suurima naftakauplemisfirma juht ütles, et Iraanile kehtestatud sanktsioonide tõttu tõusnud nafta hind on enam kui kompenseerinud riigi vähenenud ekspordimahtusid.

FONDID

reklaam

Mandatum Life

21.02

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Mandatum Life Conservative Strategy, EUR	108,15	109,24	108,15	-	2,84	-1,22	25,48	-	-
Mandatum Life Balanced Strategy, EUR	119,34	121,13	119,34	-	5,16	-3,27	41,04	-	-
Mandatum Life Aggressive Strategy, EUR	135,42	138,13	135,42	-	7,24	-1,20	63,51	-	-
Mandatum Life Fixed Income, EUR	129,95	130,60	129,95	-	2,10	1,80	25,83	-	-
Mandatum Life Global Food, EUR	128,31	130,87	128,31	-	0,02	-2,42	31,78	-	-
Mandatum Life Emerging Opportunities, EUR	105,87	107,98	105,87	-	8,49	-12,10	-	-	-
Mandatum Life Global Equity, EUR	133,83	136,50	133,83	-	3,01	-9,45	39,40	-	-
Mandatum Life Europe Equity, EUR	143,84	146,72	143,84	-	6,29	-8,24	39,67	-	-

Swedbank Investeeringisfondid AS

21.02

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Pensionifond K1, EUR	0,76	0,77	0,77	1,53	1,57	3,28	3,38	0,86	30 047 324,03
Pensionifond K2, EUR	0,82	0,83	0,83	3,16	2,93	1,13	5,51	-0,85	133 232 376,38
Pensionifond K3, EUR	0,96	0,96	0,96	6,91	5,00	0,37	9,27	-1,62	337 133 659,07
Pensionifond K4, EUR	0,71	0,72	0,72	12,33	7,85	-1,29	-	-	13 035 912,59
Pensionifond V1, EUR	1,09	1,11	1,10	4,12	3,87	2,04	6,70	-2,11	8 382 538,47
Pensionifond V2, EUR	0,84	0,86	0,85	8,72	5,82	-0,22	10,84	-4,00	15 911 843,67
Pensionifond V3, EUR	0,98	1,00	0,99	15,16	8,79	-4,42	15,45	-6,68	32 061 548,24
Kesk-Aasia Aktsiafond, EUR	4,40	4,51	4,45	24,96	15,13	-25,81	26,64	-16,40	7 612 786,84
Ida-Euroopa Aktsiafond, EUR	7,32	7,50	7,39	25,85	21,33	-15,22	21,97	-21,75	25 686 226,84
Ida-Euroopa Kinnisvara Af, EUR	3,08	3,16	3,12	25,27	19,62	-23,63	13,74	-25,71	8 042 084,34
Fondifond 100, EUR	9,23	9,46	9,32	18,36	11,47	-6,87	22,70	-6,08	62 021 909,98
Fondifond 30, EUR	10,28	10,54	10,38	6,26	5,50	0,16	10,50	-1,13	13 142 891,08
Fondifond 60, EUR	9,86	10,11	9,96	11,44	8,30	-2,31	16,56	-3,34	51 146 405,33
Venemaa Aktsiafond, EUR	15,20	15,59	15,36	26,55	17,53	-13,46	43,36	-10,33	51 714 434,51

ASSEB Varahaldus

21.02

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht mln eurot
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
SEB Energiiline Pf, EUR	0,708	0,715	0,715	3,17	6,71	-5,23	-	-	5,94
SEB Konservatiivne Pf, EUR	0,869	0,878	0,878	0,96	1,84	3,13	5,96	4,06	43,20
SEB Optimaalne Pf, EUR	0,798	0,806	0,806	1,15	2,04	0,80	9,03	-	8,55
SEB Progressiivne Pf, EUR	0,914	0,923	0,923	1,82	3,61	-2,57	9,60	-2,37	236,62
SEB Aktiivne Pf, EUR	0,876	0,894	0,885	14,90	10,56	-5,73	20,24	-4,45	13,54
SEB Tasakaalukas Pf, EUR	1,088	1,110	1,099	5,05	2,68	-0,38	7,82	-0,75	9,77
SEB Aktiivne Fondifond A, EUR	6,764	6,901	6,833	15,60	10,30	-1,03	19,52	-	4,09
SEB Tasakaalukas Fondifond A, EUR	9,954	10,156	10,055	6,60	4,59	1,76	10,72	-	0,98
SEB Dünaamiline Fondifond A, EUR	8,081	8,244	8,162	12,17	7,87	0,88	14,89	0,00	6,11
SEB Ida-Euroopa Võlakirjafond A, EUR	11,758	11,758	11,758	7,34	7,21	3,44	11,48	0,00	59,62
SEB Geneerilise Farmaatsia Fond A, EUR	9,361	9,550	9,455	15,98	12,72	-6,10	18,91	-1,39	2,74
SEB Kasvufond A, EUR	6,188	6,313	6,251	25,28	20,11	-17,50	29,98	-6,73	15,42
SEB High Yield Bond Fund, EUR	1004,337	1004,337	1004,337	18,61	3,54	22,42	5,07	-	0,71
Vahendatavad Fondid *									
SEB Asia ex. Japan Fund, EUR	-	-	6,749	15,47	13,46	9,71	29,14	3,42	158,36
SEB Emerging Markets Fund, EUR	-	-	2,140	16,28	13,26	-0,52	25,06	3,23	108,81
SEB Japan Chance/Risk Fund, EUR	-	-	0,412	16,22	5,18	-14,94	8,77	-8,27	30,77
SEB North America Chance/Risk Fund, EUR	-	-	3,658	13,79	8,41	2,18	20,42	-0,79	164,36
SEB Asset Selection Fund, EUR	-	-	13,891	8,04	-3,32	-2,34	-0,74	5,59	1501,37
SEB Asia Small Caps ex. Japan Fund, EUR	-	-	3,107	18,80	14,67	-9,26	24,78	-2,53	45,91
SEB Corporate Bond Fund, EUR	-	-	1,391	4,78	3,91	4,64	8,91	3,15	299,58
SEB deLuxe - Multi Asset Balance	-	-	57,453	7,85	5,17	-8,46	5,33	-	37,60
SEB deLuxe - Multi Asset Defensive Plus	-	-	56,006	3,90	1,75	-4,77	1,96	-	55,72
SEB deLuxe - Multi Asset Defensive	-	-	52,645	N/A	0,9	-3,28	-	-	86,74
SEB Eastern Europe Fund ex Russia, EUR	-	-	2,619	23,27	15,96	-16,15	28,64	-6,33	126,21
SEB Eastern Europe Small Cap Fund, EUR	-	-	2,705	23,39	13,57	-27,74	38,04	-8,6	92,11
SEB Ethical Europe Fund, EUR	-	-	2,097	15,59	10,24	-5,02	16,41	-7,86	15,53
SEB Europe Chance/Risk Fund, EUR	-	-	1115,976	15,97	9,31	-4,08	17,25	-8,76	13,73
SEB Europe Fund, EUR	-	-	3,082	15,56	10,15	-4,26	17,34	-7,42	124,49
SEB Key Select, EUR	-	-	9,743	N/A	0,99	-4,68	-	-	88,80
SEB Global Chance/Risk Fund, EUR	-	-	0,760	13,25	9,35	0,36	17,97	-2,52	24,40
SEB Medical Fund, EUR	-	-	2,868	10,25	0,22	11,11	9,65	0,27	23,15
SEB Nordic Fund, EUR	-	-	6,570	20,26	15,9	-6,38	21,99	-2,43	74,05
SEB Russia Fund, EUR	-	-	10,667	26,98	21,23	-14,84	49,11	-0,94	245,01
SEB Short Bond Fund EUR	-	-	1,273	0,10	0,02	0,32	-0,01	0,83	58,86
SEB Strategy Aggressive Fund	-	-	40,307	14,32	9,09	-7,06	-	-	82,94
SEB Technology Fund, EUR	-	-	2,223	12,84	10,17	5,36	23,57	3,37	16,10
SEB Guarantee Fund 80, EUR	-	-	99,380	3,86	0	-2,84	-1,09	-	36,28
SEB Nordic Small Cap Fund, EUR	-	-	170,350	26,09	20,1	-5,56	-	-	26,78
SEB Listed Private Equity Fund, EUR	-	-	148,000	20,58	14,97	-17,83	-	-	191,81
SEB Concept Biotechnology, EUR	-	-	39,210	15,85	7,25	23,61	14,88	-	55,66
SEB High Yield, EUR	-	-	117,635	N/A	4,74	3,87	-	-	1552,07

* Vahendatavate fondide tagasisõltmis- ja väljalaskeskindu saab vaadata www.seb.ee/fondidkursid. Fondide mahud on seisuga 31.12.2011.

Trigon Funds

21.02

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Arenevate Turgude Agrisektori Fond, EUR	104,95	108,16	107,09	25,13	11,05	-43,26	12,04	-	17 519 033
Balkani Fond, EUR	11,30	11,70	11,47	28,62	22,28	-28,28	12,13	-14,81	6 657 334
Arenevate Turgude Finantssektori Fond, EUR	160,47	165,39	163,75	19,45	16,94	-13,28	35,80	-	4 127 886
Uus Euroopa Kasvufond, EUR	12,81	13,27	13,01	26,59	20,27	-21,07	16,04	-15,32	2 582 885
Uus Euroopa Väärtsufond, EUR	18,36	19,01	18,64	14,65	12,86	-1,29	30,99	-7,99	15 559 157
Venemaa Top Picks Fond, EUR	21,73	22,50	22,06	32,65	16,72	-13,00	44,29	0,92	10 193 799

ÄRIPÄEVA KOOLITUSKESKUS KORRALDAB

7. märtsil KOOLITUSE:

KÕNELEMINE – SEE ON IMELIHTNE!

Kuidas muuta oma kõne veenvaks ja meeldejäävaks?

Koolitus annab:

oskuse oma mõtteid selgelt ja arusaadavalt esitada; juhiseid suurema esinemisjulguse ja -valmiduse saavutamiseks; arusaama kõne psühholoogiast ja tehnikast; näpunäiteid, mille abil vältida esinemisvigu ja ületada kõnetakistusi; rea kasulikke harjutusi oma kõneoskuste treenimiseks

Koolitus on suunatud kõigile, kes soovivad esineda enesekindlalt, mõistetavalt ja mõjusalt.

Koolitaja on näitleja, õppejõud ja Invicta treener **MARTIN VEINMANN**

Äripäev

Täpsemat kava vaata aadressil www.koolitus.aripaev.ee.

Ühepäevase koolituse hind on 279 eurot. Info ja registreerimine telefonil **667 0100**, elektronposti aadressil koolituskeskus@aripaev.ee või koduleheküljel www.koolitus.aripaev.ee.

WWW.KOOLITUS.ARIPAEV.EE

Äripäeva Raamatuklubi
KUU RAAMAT

Ravimiäri hämarad telgitagused

Korrumpeerunud meditsiin

Arstid ravimifirmade käsilastena

„Kunagi varem pole nii avalikult nimesid nimetatud: **Hans Weiss** dokumenteerib rohkete üksikasjadega ravimitööstuse varjatud mõju poliitikale, teadusasutuste ja meditsiinilisele ravile.“

Robert Jütte,
Frankfurter Allgemeine Zeitung

Ettetellimine
20. veebruarini

ettetellimishind **22,48** eurot
klubihind 19,97 eurot
täishind 24,94 eurot

Jälgige meie tegemisi ka twitter.com/raamatuklubi ja Facebookis

www.raamatuklubi.aripaev.ee

Äripäev

Meredith Whitney: Täiendavad pangandusreeglid pitsitavad keskklassi tarbijaid, kes varsti võivad olla pangandussüsteemist välja surutud.

Endanimelise firma juht ja analüütik hoiatas, et keskklassil on järjest raskem USAs kulutusi suurendada ning praegune tarbijakulutuste kasv tuleneb madala ja kõrgepalgaliste töötajate kulutuste suurenemisest.

599,45

-0,35% ▼

perioodi kõrgeim 786,42
perioodi madalaim 513,18

TÕUSJAD

OMV

28,51 EUR

+3,30%

Baidu

133,86 USD

+2,46%

France Telecom

11,69 EUR

+2,18%

Toyota Motor

3380,00 JPY

+1,81%

Molycorp

28,92 USD

+1,76%

Finnair

2,53 EUR

+1,61%

Dow Jones suutis päevasiseselt alistada 13 000 punkti piiri. Indeks on sellega tõusnud pea-aegu kaks korda võrreldes finantskriisi põhjaga 2009. aasta 9. märtsil. Indeks ei ole veel päeva üle 13 000 punktil lõpetanud.

Dow Jones juba varsti üle 15 000 punkti?

Sel aastal on börsid üle maailma leidnud uue hingamise ning tootlused on pea iga investori portfelli meeldivalt paisutanud. Kui Dow Jones on vähem kui kolme aastaga kahekordistunud, siis miks mitte ei võiks me varsti 15 000 punkti piiri alistumist näha.

Oluline tähis ületatud. Viimati läinud kevadel Tallinna börsi 15. sünnipäeval Kumus esinenud tuntud pikaajaline turuoptimist ja Pennsylvania ülikooli finantsprofessor Jeremy Siegel ütles, et Dow Jonesi tööstuskeskmise võib tõusta 15 000 punktini, kui rohkem investoreid pöördub majanduse paranemisele börsidele tagasi.

“Minu arvates on meil praegu majandus tugevam kui aasta tagasi, välja arvatud nafta, mis on ettearvamatu,” ütles Siegel intervjuus CNBC-le. “Usun, et me saame kindlasti praegusest positsioonist üles liikuda.” Siegeli arvamusel kohaselt vajab Dow Jones sel ja tuleval aastal kõigest 8% aastast tõusu, et alistada 15 000 punkti piiri.

Dow tõusis teisipäeva keskpäeval üle 13 000 punkti, mis on 2009. aasta 9. märtsi põhjaga võrreldes kahekordne tõus. “Kui indeks suudab vähem kui kolme aastaga kahekordistuda, on minu silmis tegu olulise tähisega,” ütles Siegel.

Tõus võib tulla ka ilma superkasumiteta. Vana-härra lisas, et aktsiate suhtelised hinnatasemed on “nullintressi ajastul” väga head. “Sa ei saa palju selliseid võimalusi,” ütles Siegel, kelle sõnul on aktsiaturg vaatamata heale, mitte suurepärasele tulemuste hooajale endiselt tugev.

“Hea turu jaoks ei vaja me superhead kasumi kasvu,” ütles ta. “Praeguste valuatsioonide (suhtevõrded põhiste hinnatasemetega – toim) juures, isegi kui kasumid püsivad sel ja järgneval kahel aastal samadel tasemetel, loovad aktsiate hinnad ja tootlused väga, väga atraktiivse turu.”

Siegeli juttu on alati huvitav kuulata ja üks põhjuseid on just see, et ka mina olen n-ö pull. Samas tuleb arvestada, et ka Siegel eksib. Nii kahetseb ta, et ei näinud finantskriisi ette, kuigi ennustas USA kinnisvaramulli lõhkemist. Kindlasti soovitan aktsiaturgude pikemaajaliste muutuste ja tootluste vastu huvi tundvatel investoritel Siegeli töid uurida. See võib karust pulli teha.

FREDY-EDWIN ESSE
fredy-edwin.esse@aripaev.ee

„Praeguste valuatsioonide juures, isegi kui kasumid püsivad sel ja järgneval kahel aastal samadel tasemetel, loovad aktsiate hinnad ja tootlused väga, väga atraktiivse turu.

Pennsylvania ülikooli finantsprofessor Jeremy Siegel

PROGNOOS

Euroopa dividendikuningas alandab makset

Euroopa kõrgeima dividenditootlusega endine telefonimonopol France Telecom alandas dividenditootlust ja taganes lubadusest osta tagasi aktsiaid. Firma eesmärk on rahakuhjaga seljatagust kindlustada.

Firma finantsjuht Gervais Pellissier teatas eile, et 2012. aasta väljamakse tuleb vahemikus 1,21 kuni 1,35 eurot aktsia kohta. Varasem prognoos oli 1,40 eurot. Lisaks ütles Pellissier, et tänavune tegevusraha voog küündib 8 miljardi euron, kuni möödunud aastal oli vastav näitaja 9,3 miljardit eurot.

“Majandus on hüllemas seisukorras, kui me eelmisel aastal prognoosisime. Lisaks alandati Prantsusmaa krediitireitingut,” ütles konverentsikõnet pidanud Pellissier. “Meie arvates on selles keskkonnas tugev bilanss võtmetähtsusega. Sellest on saanud meie peamine eesmärk,” lisas finantsjuht.

Orange'i mobiiltelefonoperaatorit omav France Telecom on Telefonica ja Telekom Austria järel juba kolmas suur telekomifirma, kes on teatanud dividendide alandamisest.

LOOTUS

Nokia tõus Euroopas on alanud

Viimased andmed näitavad, et Nokia Lumia telefonidel läheb Euroopas põhjendatult hästi.

Mitmes Lääne-Euroopa riigis on Lumia 800st saanud tõeline müügihitt, kirjutas New York Times. Austrias on Lumia 800 võrguoperaatori Orange enimmüüdud telefon. Londonis tõstis Lumia 800 müük Windows Phone 7 turuosa aastaga 0,4 protsendilt 2,2 protsendile, selgus Kantar WorldPaneli andmetest. Kõige rohkem Lumia telefone saadeti eelmise aasta neljandas kvartalis Saksa-maale – 200 000.

“Euroopa on traditsiooniliselt olnud Nokiale väga tugev turg, kuid pärast iPhone'i tulekut on Nokia sattunud surve alla,” ütles uuringufirma Canalys peaanalüütik Pete Cunningham. “Nad avastasid end olevat väga suures konkurentsis, kuid see on Nokia taastumise algus.”

LANGEJAD

Scanfil

0,81 EUR

-7,95%

Dell

17,14 USD

-5,87%

Stockmann

17,78 EUR

-4,10%

Stonesoft

1,40 EUR

-3,45%

Ericsson

64,50 SEK

-3,23%

DSV

123,40 EUR

-2,91%

Probleemid John Paulsoni jaoks jätkuvad. Investor, kes väitis, et riskifond ei ole investeerimisettepanekut enne Sino-Foresti aktsiate ostu nõuetekohaselt läbi vaadanud, kaebas John Paulsoni kohtusse.

ÄRIPÄEVA KOOLITUSKESKUS

korraldab 5.–6. märtsil koolituse:

LÄBIRÄÄKIMISTE PIDAMINE JA INIMESTE JUHTIMINE PROJEKTITÖÖS

Koolitus annab:

- oskuse analüüsida iseenda tugevusi ja arendamist vajavaid külgi;
- teadmise iseenda isiksuse struktuurist ja iseenda arengule aluse loomisest;
- inimsuhete juhtimise põhimeetodite ja tehnikate kasutamise oskuse;
- praktilisi oskusi keeruliste inimsuhete lahendamiseks projektitöös;
- praktilisi oskusi edukate läbirääkimiste pidamiseks;
- hulga praktilisi näiteid konkreetsete probleemsituatsioonide lahenduskäikudest projektitöös.

Äripäev

Koolituse hind on 399 eurot (+ km).

Info ja registreerimine telefonil 667 0100, elektronposti aadressil

koolituskeskus@aripaev.ee või koduleheküljel koolitus.aripaev.ee.

UUS
KOOLITUS!Koolitaja on
TOOMAS
OSVET